

IX. évfolyam
2012.
3. szám
Megjelenik
kéthavonta
450 Ft

HIT – MAGYARSÁG – ÉRTÉK

Szent Kereszt

ÖKUMENIKUS MAGAZIN

Döbrentei Kornél

Isten nélkül
nem megy
a versírás

Kertész-Bakos Ferenc

„Nem az isteni kegyelem
szűkölködik, hanem
az ember, aki nem kér
belőle”

Slachta Margit

A „keresztény”
feminizmus”
élharcosa

Győrfi Sándor

Még megvalósítom a
„Kommunista diktatúra
áldozatainak” emlék-
művét

Magyarok Országos Gyűlése
Bösztörpuszta 2012

„Virágszivárvány”
Kecskeméten

Erdélyi
székelykapuk

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSÉPÍTÉSBEN

VERITAS-LAKÁSOK 2012-BEN

XIV. kerület Paskál utca 16.

8 lakásos, liftes társasházban
61 nm, 54 nm, 63 nm, 67 nm, 75 nm,
84 nm-es lakások eladók
Tervezett átadási határidő: 2012. szeptember
Garázsok: 2.500.000 Ft/db
Tárolók: 225.000 Ft/m²

XIV. kerület Rokolya utca 30.

8 lakásos, liftes társasházban
39 nm, 40 nm, 42, 44 nm, 45 nm, 50 nm, 51 nm,
54 nm, 61 nm, 71 nm, 75 nm, 77 nm, 79 nm,
82 nm, 84 nm, 85 nm-es lakások eladók
Garázsok: 2.500.000-3.000.000 Ft/db
Tárolók: 200.000 Ft/m²

XIV. kerület Szabács utca 5.

8 lakásos, liftes társasházban
70 nm, 59 nm, 103 nm-es
lakások eladók
Garázsok: 2.500.000 Ft/db
Tárolók: 200.000 Ft/m²

Kérjük, tekintse meg több mint 1000 lakásból álló referenciánkat!

Érdeklődni lehet: **IRODA: 1142 Budapest Erzsébet Királyné útja 86.**

Nyitva: H-CS: 8-16:30, P: 8-14:30

☎ 383-0829, 383-0983 • www.veritas.hu

VÁSÁROLUNK TELKEKET, HÁZAKAT KÉSZPÉNZÉRT!

FELHÍVÁS ÁRVERÉSRE!

**Kedves
Magazin Olvasók!**

Megvételre, ill. licitálásra bocsátjuk Simon Veronika, Munkácsy és Szent István emlékérmes festőművész „Tanyavilág” című festményét, amelyet a magazin anyagi támogatására ajánlott fel.

Mérete: 21,5 cm x 26,5 cm

A festmény kikiáltási ára: 50 ezer forint.

Érdeklődni, ill. licitálni lehet: Kuruczleky Ilona, főszerkesztőnél.

Telefon: 221-1524,
mob: 06-70-244-0240

E-mail: [szentkereszt@
szentkereszt.hu](mailto:szentkereszt@szentkereszt.hu)

Reméljük lesz érdeklődés a szép festmény iránt.

Várom hívásukat!

Az Atya meghallgatja az imát

„Atyám hálát adok neked, hogy meghallgattál engem.”
(Ján, 11,41)

Amikor az Isten Fia imádkozik, csak egyetlen egynek van tudatában, és ez az egy – Ő Atyja. Isten mindig meghallgatja Fia imádságait, és ha Fia kifomálódik bennünk, az Atya mindig meghallja a mi imádságainkat is. Tehát csak arra kell törekednünk, hogy a Szentlélek minél jobban áthassa a mi halandó testünket, hogy Jézus Krisztus lelki képmása legyünk. „A ti testetek a Szentlélek temploma”, vagyis Isten Fiának Betleheme. De adunk-e Jézusnak erre lehetőséget? Vajon az Ő földi élete ugyanúgy munkálkodik-e bennünk, mint ahogy tette történeti élete folyamán?

Amikor életünk jó vagy rossz eseményei megérintenek minket, megszólal-e akkor bennünkben Isten örök Fiának imádsága az Atyához? „Azon a napon az én nevemben kértek majd...” (Ján. 16,26) De melyik napon? Azon a napon, amikor segítségül hívjuk a Szentlelket, akkor valószínűleg is egyé tesz minket a mi Urunkkal. Isten ajándéka, hogy fel tudjuk fogni a természetfeletti dolgokat. A Fiú jelenti ki az Atyát, ezt a jőzán ész magától fel sem fogná, amíg Jézus át nem formálja lelkünket ennek befogadására. Gondoskodjunk róla, hogy halandó testünk tökéletes alárendeltségben maradjon vele szemben, hogy Ő munkálkodjon percről percre rajtunk keresztül, hogy Jézus Krisztus élete „láthatóvá” váljon testünkben.

Üdvözléssel: a főszerkesztő

Horváth János

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin,
1148 Budapest,
Nagy Lajos király útja 47/a
Tel/Fax.: 221-1524,
mob: 06-70-244-0240

Lapigazgató:
Horváth János
elnök-vezérigazgató

Főszerkesztő:
Kuruczleky Ilona

Internet elérés:
<http://www.szentkereszt.hu>
e-mail: szentkereszt@szentkereszt.hu

Főszerkesztő-helyettes: **Papp Nóra**
A szerkesztőség tagjai:

Bajcsy Lajos, Balázs Lilla, Bayer Emil,
Gréczy László, Frigyesy Ágnes,
dr. Kis Boáz, dr. Bakos Batu,
Kubányi Andrea, Németh Andrea,
Pálffy Mária, Somogyi György,
Szlágyi Ferenc

Címlapfotó: **Somogyi György**

A lapot kiadja:
Veritas Invest Zrt.

1142 Budapest,
Erzsébet királyné útja 86.
Tel: 383-0983, fax: 383-0984

A megjelent hirdetések tartalmáért
a kiadó nem vállal felelősséget.

Terjeszti: HIRKER Rt. (Budapesten)
Lapker Rt. (vidéken)
ISSN 1589-617X

Nyomda:
E-Printprofi Kft.

1153 Budapest, Szerencs u. 26.
Telefon: 20/464-0826

Tartalom

A hit Isten ajándéka	4. old.
Halottak napja.....	5. old.
Az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának üzenete.....	5. old.
Isten nélkül nem megy a versírás.....	6-7. old.
„Nem az isteni kegyelem szűkölködik, hanem az ember, aki nem kér belőle”.....	8-11. old.
„Virágszivárvány” Kecskeméten.....	12. old.
Építünk hidakat!.....	13. old.

6-7. old.

Öröklődő hűség	
Zuglóban.....	14-15. old.
Erdélyi székelykap.....	16-17. old.
Akit ősi kun tudat, kitartás, és erő vezérel.....	18-19. old.
Magyarok Országos Gyűlése, Böszörfpuszta 2012.....	20-21. old.

8-11. old.

Evangélikus-Baptista hírek.....	22. old.
Az egyházi ingatlanrendezés 20 éve.....	23. old.
A „keresztény” feminizmus.....	24-27. old.
Református hírek.....	28-29. old.
Görögkatolikus hírek.....	30-31. old.
Felvidéki római katolikus hírek.....	32. old.
Római katolikus hírek.....	33. old.

24-27. old.

36-37 old.

Hittan – Értsük jól az Újszövetséget.....	34. old.
Szent László lengyel kapcsolatai.....	35. old.
Mit tanulhatunk Assisi Szent Ferentől.....	36-37. old.
Zarándokutak – Názáret és Yardenit.....	38. old.
Megrendelés és előfizetés.....	39. old.

A hit Isten ajándéka

A hit Isten ajándéka, amelyet az ember nem saját érdemeiért, hanem Isten és Krisztus üdvözítő szándékából kapott. A Teológiai Szótár szerint „*hinni annyit, mint szabadon igaznak elfogadni egy személy kijelentéseit, a belé vetett bizalom alapján*”. A hitnél mindig személyek közötti viszonyról van szó, amely azon áll vagy bukik, hogy hitre méltó-e az a személy, akinek hiszek. Teológiailag értelmezve: Isten az, akiben hiszünk és akinek hiszünk, mivel Ő maga ad hírt önmagáról a kinyilatkoztatásban. Isten önközlése kegyelem, ez nem más, mint szeretet.

Az Öszövetségben az Isten iránti engedelmesség és bizalom megtartása a hit. Példaképe Ábrahám a hívők atyja. „*Ha nem hisztek, nem maradtok meg*” – figyelmeztet Izajás a 7.9-ben. A Újszövetségben Jézus követeli a küldetésébe vetett hitet. A kételkedés megakadályozza a csodát. Ez a hit alkotja meg az egyházközségeket és az élet minden területét átfogja. A hit tehát sokkal több járulékos információt. Nem a törvény cselekedetei hozzák létre a megigazulást, hanem a hit alapvető beállítottsága. Erről olvashatunk a Róm 3,28-ban, a Gal 2,16-ban. A Jn 3,21 szerint tenni kell az igazságot, nemcsak ismerni, ha a világosságá akarunk jutni. A hit a hívőt az életre vezérel.

Péter apostol a 2Pét 1,5-ben így buzdít: „*legyetek igen buzgók és matassátok meg hitetek által az erényt, az erény által a tudást, a tudás által az önruralmat, az önruralom által az állhatatosságot, az állhatatosság által az istenféllelmet, az istenfélelem által a testvéri jóindulatot, a testvéri jóindulat által a felebaráti szeretetet. Ha ezek megvannak bennetek és gyarapodnak is, nem lesztek restek és gyümölcstelenekek Urunk Jézus Krisztus teljes megismerésében.*”

A hit a reménnyel és a szeretettel együtt teológiai erény. Minden megigazulásnak nemcsak kezdete és gyökere, de alapja is, a reményt és a szeretetet életi – tanítja a dogmatika. Továbbá: a hit lényege az embernek a kegyelemmel való olyan együttműködése, amelynek eredményeképpen az ember Isten leereszkedő jóságát felismeri, elfogadni és elfogadásában kitartani képes. Így Krisztus élete megkezdődik bennünk. A hit teljessége Krisztus elfogadását, a neki való teljes elkötelezettséget jelenti.

Értelmünk igaznak tartja, amit Isten állít, pusztán azért, mert Isten mondta. A Zsid 11,1 szerint a hit meggyőződés olyan rejtett valóságról, amit nem látunk, és elfogadása olyan valami meglétének, ami igéret folytán csak a jövőben fog bekövetkezni. Elhiszem, mert Isten mondja. Azaz: saját szellemi képességeink alárendelése a nálunk sokkal hatalmasabb, mindenható és igazmondó Szellemmel. Aki nem tárja ki magát Isten

előtt hitben, annak számára nem létezik Isten. Egzisztenciális formában csak a hitben lehet megragadni Isten. Hitünk nemcsak a jelenre utal: eszkatológikus vonatkozása is van. Hiszünk, hogy az abszolút jövőben minden igazi emberies vágyunk beteljesedik. Sőt az egész világtörténelem nem egyéb, mint a világ kiteljesedése felé haladó zárandoklat. Nézzük meg, hogy milyen viszonyban van a hit a kegyelemmel! Van kegyelmi állapot nélküli „holt” hit. Ez olyan, mint a tövéről levágott virág, amely zába-ba téve egy ideig még illatozik, aztán elhervad. De az igazi hit olyan virág, amely képes újra gyökeret verni, amíg ezen a világon vagyunk. Képes újra ráépülni a kegyelemre, a visszaszerzett kegyelemre. A Jakab 2,17. 19. 26. szerint az ördögök is holt hittel hisznek, mivel nem adják át magukat a szeretetben. Hitüket a szeretet cselekedetei nem követik. Sok ember hasonlóképpen veszedik! A Krisztussal való hitbeli találkozásnak teljessége a szeretetben való következetes elkötelezettség, amely Isten szerint való gondolkodásban és mindannak igénylésében nyilvánul meg, amit Isten igényel. Ez teszi szabadabbá egyéniségünket, hiszen általa szabadon kibontakozhat, kiteljesedhet.

A hit csodákra képes. 1930-ban történt a következő eset Lourdban. Lídia évek óta súlyos betegségben – csonttuberkulózisban – szenvedett, az orvosok nem tudtak rajta segíteni. Gipszágyba fektették Lídiát és gondos előkészítés után – vonattal – elindultak a kegyhelyre. Lídia így imádkozott: „*Atyám, legyen meg a te akaratod!*” Az ablakon keresztül emelték a vonatra Lídia gipszágyát. Éjjel elvesztette eszméletét és fájdalmára morfium injekciót kapott. Kísérői – az orvos és a pap – egész úton imádkoztak. Lídia élve ért Lourdesba. Május 8-án vitték először a fürdőbe. Fájdalmai olyan erősek voltak, hogy szívét injekcióval kellett erősíteni. A következő három nap lemosták testét a csodatevő vízzel. A súlyos sebek nem kis gondot jelentettek a mosdatást végző nővéreknek. Lídia azonban vidáman viseli a szenvedést és álmatlan éjszakai ellenére jókedvű. Május 12. Lídia utolsó napja Lourdban. Mellette áll lelkiatyja és az orvos. Szánakozva gondolnak a visszautazásra. Talán meg is hal útközben!

– Ma még egyszer szeretnék megfűrdönni – kéri Lídia. Kérését teljesítik. Tołokocsiban a fürdőbe tolják. Hat betegápoló nővér a hideg vízbe teszi. Lídia így fohászodik: „*Gyógyíts meg Istenem, Mária dicsőségére és a bűnösök megtérésére!*”, „*Uram, tégy velem, amit akarsz!*”

Testét összerántja a fájdalom és azután hirtelen elmúlik. Főáll és menni tud. Az emberek fölfigyelnek. Ról az orvosi rendelőbe viszik, óráig

vizsgálják. Eredmény: a gyógyíthatatlan beteg meggyógyult!

A hát kiegyenesedett, a sebek behegvedtek. A zárandokok virágot szórnak eléje, telkesen köszöntek a gyógyulás ajándékáért és a saját lábán tér haza a zárandokokkal. Szülővárosában – Perlenben – már megelőzte a hír, nagy tömeg ment ki a fogadására. Az édesanyja boldogan zárja a karjaiba. Lídia öt év után először megy fel saját lábán a lépcsőökhöz. Betegágyát illatos rózsák borítják. Letérdel a feszület előtt, sírva ad hálát. A látogatók ezt kérdezik: „*Lehetséges ez?*” Igen, mert Istennél semmi sem lehetetlen.

Sík Sándor: Hiszek

Égnek és földnek testét váltá frigyét:

Hiszem a Krisztust, hiszem az Igét.

Akít az Atya örök óta szül,

És akiben szépséggé lesz a zür.

Kinek emberré tetszett válnia,

Hogy Isten legyen az ember fia.

Ki hogy mindennap előjehessen hozzánk,

Ízelelnünk adta a rejtelmes Ostyát.

Benne az élet és benne az út.

Hiszek Istenben, Hiszem a Fiút.

Ima a hit kegyelméért

Adj Urunk mindnyájunknak hódító erejű hitet, és az Istenanya iránti gyermeki bizalmat, hogy a világot számodra megnyerhessük. / Adj nekünk eleven szeretettel áthatott hitet, hogy mindent irántad való őszinte szeretetből végezzünk, minden embertársunkban Téged lássunk, és rajtuk keresztül Neked szolgáljunk. / Adj sziklazsárlárd rendíthetetlen hitet, hogy az élet minden keresztjében, fáradalmában és csalódásában állhatatosan ki tudjunk tartani. / Tégy hitünkben bátrakká: szent nyugalanság hajtsd minket ügyedért – elszánt lépésekre is a Te dicsőségégre és a lelkek megmentésére. Hitünk, mint tűzszlop vezessen minket – bárhol is legyünk – közös győzelemre. / Add, hogy isteni fényed lángra lobbantó lehecsünk a bűn sötétjében és az örök halál útján, hogy az el-lanyhultakat izsítsa át a szeretet és a megkeményedettek keljenek új életre. / Adj nekünk erős hitet, amely lép-teinket a béke útjára vezet. / Végül Örökadj felettünk, hogy életünk harca után szereteted és dicsőségéd országába juthassunk. Amen

Pálffy Mária

Halottak napja

Október végén, november elején ünnepecsokrárt mutatja a naptár. Reformáció emlékültnnepe, Mindenszentek és végül a Halottak napja – igazi ökumenikus időszak ez.

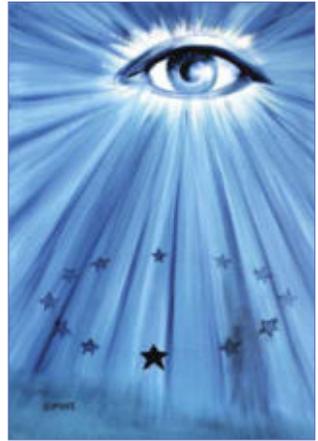
Jómagam most az utóbbihoz fűznék néhány gondolatot. A temetők, sírok ápoltabbak, mint máskor, nyílnak a szeretet virágai, és mécsesek fénye világítja meg az őszi estéket. Van, aki megszokásból megy a temetőbe, van, akit a szeretet, az emlékezés vezet s van, aki elgondolkodik, vajon mulasztott-e valamit, amit már megbánt, és van-e teendője a jövőben Szeretettel, öregekkel, betegekkel. Bizony érdekes és érdemes percek lehetnek ezek és követhetik őket fontos cselekvések...

És de jó is lenne nagybacska gyerekeinknek mesélni minderről, elődjeiről, őseikről, akiknek csak teste-halma porlad itt, mert a lelke örökké él! Igen, születünk, élünk s meghalunk. Élünk, de nem mindegy hogyan. Hitben, szerényen, szorgalmasan, a gyengét segítve, vagy épp az elenkező módon. A leírtak szándékaim szerint nemcsak a temetőbe járóknak szólnak,

hanem mindenkinek hitre, felekezetre tekintet nélkül. Hívóknak és hitetleneknek, keresztényeknek és más vallások követőinek is, hiszen szent meggyőződés, hogy mindnyájan Isten gyermekei vagyunk, tehát testvérek, akiknek gyűlölet helyett szeretniük kellene egymást, segíteni, támogatni és nem ellenkezően cselekedve. De milyen messze vagyunk még ettől – fájdalom!

Egyik kórházlátogatásom során öreg néni tett fel kérdést. „Kérem szépen, én temetőbe menve mindig látom a feliratot: 'Feltámadunk!' Vajon hogy fér el a Teremtő kezében, a teremtés kezdete óta elhunyt milliárdnyi ember.” Elmosolyodtam, és azt mondtam, a világmindenség eléggé nagy lesz mindehhez.

Bár sok a jó kezdeményezés, a megtérés, a világ mégis sok tekintetben rossz felé tart. Én csak egy egyszerű újságíró vagyok, de ezt a hit tudóság mellett sok más tudós is állítja. Egyszer azonban jön az „elszámoltatás” órája s valóság-gá válik a Mindenható kinyilatkoztatása: „Új Eget és Új földet teremtek!”

Mécsesek fénye világítja be a temetők feletti alkonyt. Kedves Olvasóm! Egy-egy csendes esti órán gondolkodj el születésről, életről, annak értelméről és a halálról...

Bayer Emil

Az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) plenáris ülésének záró üzenete - Sankt Gallen, 2012. szeptember 30.

Európa Püspöki Konferenciáinak elnöke, akik szeptember 27-e és 30-a között plenáris ülést tartottak Svájcban, Sankt Gallenban, az evangelizáció kihívásával foglalkoztak a Hit évének előestéjén, amelyet a Szent- atya, XVI. Benedek pápa hirdetett meg. Az ő szemele és tanítása, egész péteri szolgálata iránt a püspökök kifejezték hálájukat és szeretetüket.

Tudatában vagyunk annak, – olvasható az üzenetben – hogy Jézus Krisztus tanítása Isten nagy „igenje” a ember életére, a szabadságra és szeretetre. Az Evangélium fedi fel a Szeretet- Isten igazságát és mutatja meg az ember valódi arcát, megszabadítja az erkölcsi rossztól és beteljesíti emberségét. Látván a gazdasági liberalizmus és etikai szabadság súlyos következményeit, arra kívánunk mindenkit emlékeztetni, hogy a kereszténység aktuálisabb, mint valaha és felkínálja mindenki számára örök aktualitását, amennyiben a személy és a közösség humanizmusát hirdeti.

Krisztusra tekintve az Egyház azt hirdeti, hogy az az ember, aki meg van váltva bűneitől, nyitott a többi emberre és a teremtő Istenre és szilárdan benne gyökerezik, olyan értékek biztosítéka, amelyek az egyének és a népek tetteit vezérik. A laikus kultúrák, amelyek összeüt- köznek az emberről vallott nézeteikben, ne tekintsenek gyanakvással a keresztény üzenetre, amely mindig a hit és az értelem szárnyát is használja. E két szárny az emberhez és az európai kultúrához tartozik és civilizációnk alapját jelenti. Az Egyház, amikor a hit igazgáról tesz tanúbizonyosságot, a maga kincsével – a bölcsességgel és a kultúrával – vesz részt a kulturális és társadalmi vitában, s felkínálja a józan értelem gyümölcsseit. Úgy véljük, nem véletlen, hogy megfogalmazódik a szándék a társadalom természetes alapjainak, a családnak és a különböző történelmi és vallási hagyományok együtt- élésének az átalakítására.

Feltesszük magunknak a kérdést, mi célja lehet a zavarkeltő és módszeres lejárató magatartásnak, amely olykor eljut a diszkriminációig és a gyűlöletkeltésig a keresztény hittel és tanítással, végső soron magukkal a keresztényekkel szemben. Egyesek számára a kereszténynek hangja kellemetlen és ezért intoleranciával,

maradisággal vádolják – valójában azonban rájuk jelent veszélyt, mivel nem hajlik meg érdekeik előtt és nem enged semmilyen zsarolásnak. A személy és a társadalom destabilizálása nem szolgálja az emberek javát, csak részérdekeket. Különösen nagyra értékeljük a II. Vatikáni Zsinat tanításának fényében az ember szabadságát, amelyet azonban a többi személy jogainak, és így vallási meggyőződésének tiszteletben tartásával kell gyakorolnia.

Látjuk a bosznia-hercegovinai katolikusok súlyos helyzetét. Sorsukat szolidáris módon fogjuk figyelemmel kísérni, és bízunk benne, hogy biztosítják számukra a szabadságot.

Azt kívánjuk, hogy az európai közegben, amelyben élünk, megvalósuljon a teljes tisztelet és a párbeszédre való készség, előítéletek és arrogancia nélkül. A keresztények átérik polgárként viselt felelősségüket és rendelkeznek az igazság kincstárával, ami kétezer év történelmében a szolgálat, a jöttetek, a kultúra gyümölcs- seiben mutatkozott meg. Küldetésünk arra kö- telez minket, hogy bölcs pásztorai legyünk azoknak a közösségeknek, amelyek úgy vannak jelen a történelemben, mint a kovász a tésztaiban és mint lámpások, amelyek Krisztus fényével világítanak mindenki javára.

Isten nélkül nem megy a versírás

Budapest, 2012. március 18-án, a Mátyas téren találkoztam Döbrentei Kornéllal Bauer Sándor szobrának avatásán, ahol Fáklya című versét mondta el. Elmondandó, ki volt Bauer Sándor?

A Nemzeti Múzeum lépcsőjén 1969-ben gyűjtötte fel magát az akkor 17 éves ipari tanuló. Azért rendült meg mindenki, mert nemzeti büntudat működött az emberekben. Volt egy fiatalember, mint egy élő lelkiismeret. Engem mint költőt, de úgyis mint gondolkodót ez rendkívüli módon megrázott. Szergejev elégett egy fiatalóság. Az rendített meg legjobban Bauerban, hogy óriási példa lett, tudniillik egy kicsit helyettünk is megégette magát. Érdeklődő, gondolkodó, szíve szerint a hazáját szerető ember emellett nem mehet el. Úgy gondoltam – amikor versemet megírtam –, hogy ennek a példának igenis emléket kell állítani. Azt kell mondanom, hogy Bauer Sándor halála sajnos még a mai napig is aktuális.

Tudni kell, hogy a Bauer szobrot nagyon nehezen állították fel. Évekig húzódtott, amíg eljuttunk a szobor leleplezéséhez. Meghatározó szerepe van ebben Vennes Arankának – a Vasápmapi Újság volt szerkesztő-riporterének –, aki több mint hat éven át küzdött, harcolt, hogy a szobor állhasson. Hála Istennek, és a Vennes-féle kemény, magyar akaratnak, nem adta fel. Gyakorlatilag ez a Mátyas tér részben nekem győzelem emlék, és legyünk tárgyilagosság részben egyúttal fájdalom emlék is.

Tizenkét év telt el az új évezredből. Hogy érzi magát a harmadik évezred elején?

Nem érzem jól magam. Iszonyatos csalódások környékeznek. Új Trianon van. Európa gonoszul, büntudatát levetiközve, elképesztő módszerekkel zsarol. Milyen jögon merik megtenni, hogy a magyarság önérdelkei ellen lépjenek fel? Ez egy lerabolt ország. Európa hozzászókokat ahhoz, hogy bármit keresztül tud vinni. Ha állandóan gyengeséget mutatunk, akkor bármit megtehetnek velünk. Ez ellen fel kell lépünk. Fel vagyok háborodva. Bevezették a kettős mérőrt. Ez nekem nem tetszik, ezt kikérem magamnak!

Mikor írta első versét?

Első versemet nyolc-kilencévesen írtam fogalmazás órán. Nem is tudtam, hogy az vers. Apámat behívatta Elvira néni és megmutatta neki. Elég jól sikerült. Akkor még nem ismertem a rím-képletet. Egyszerűen csak kitört belőlem ez a vers. Volt egy füzetem, amiben már néhány évvel később az volt beleírva, hogy 104 versem van. Egy alkalommal bejött az igazgató és osztályterembe, néprádiót hozott magával, és azt mondta: Nagy megítéltetés érte iskolánkat. Bekapcsolta a rádiót. Döbrentei Kornéli négy versét elmondja Gáti József színművész. Ez egy életre elkötelezett. Kinek adatik meg Pestszentimréren kilenc évesen,

Döbrentei Kornél költő, író Pestszentimréren született 1946. november 3-án. Volt kocskísérő, segédmunkás és rakatáros, majd öt év tengerész, később üzemi lapoknál újságíró. 1967-től jelennek meg versei. József Attila-díjjal jutalmazták 1991-ben, Kölcsey-díjjal 1994-ben. Ugyanebben az évben a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti keresztjét is megkapta. 1998-ban a Balassi kör kuratóriuma a Balassikarddal tüntette ki. 2000-től a Magyar Művészeti Akadémia tagja. Az alternatív Kossuth-díj tulajdonosa. A magyar irodalom kiemelkedő alakja, aki írói tevékenysége mellett közéleti szerepet is vállal.

hogy a diri behozza a rádiót és négy versét elszavalják? Nekem is meglepetés volt, nem tudtam róla. Felnyitotta a szememet, kijelölte számomra az utat.

Erdész szeretett volna lenni, jelentkezett is Sopronba. Hogyan lett végül tengerész?

Szerettem volna erdész lenni, fiatal koromban sokat jártam az erdőt. Szerettem a csendet, volt egy lépkuskám és vadásztöröm. Annak ellenére, hogy jó tanuló voltam, az Erdészeti Technikumba esélyem sem volt bekerülni a származásom miatt. Végül a pestszentlőrinci Steinmetz Gimnáziumot kezdtem el, ahol a „Garabonciás” című iskolai újság szerzői gárdájának lettem tagja.

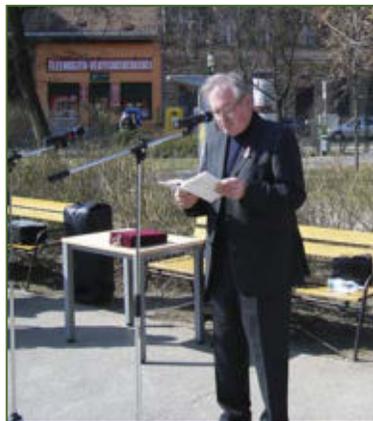
Miután voltam kocskísérő, segédmunkás majd rakatáros, nagybátyám hívott tengerésznek. Egy évig voltam 950 forintos havi fizetéssel a csepeli Szabadkikötőben. Sokáig nem kaptam meg az útlevelemet. Kezdetben hajónas voltam, majd elvégeztem a Kereskedelmi Tengerészti Akadémiát.

Hogyan gondolt vissza tengerészként töltött éveire? Merre járt a világban?

Végigjártam a világot, csak az óceánokra nem tudtam kijutni. Hajóztam az Adrián, a Földközi-tengeren, a Fekete-tengeren és az egész keleti blokkot bejártam. Hajóink olyanok voltak, hogy az óceánra nem voltak alkalmasak. Öt évig voltam tengerész, de ebben benne volt a három éves Tengerész Akadémia és két év volt a hajózás.

Olvasom valahol, hogy tizenhét éves korában szerzetes akart lenni. Miért nem lett az?

Mert egy eléggé mély, megalapozott érdeklődésem volt a másik nem írást. A szeretetségről az önmérsékletet és a tisztaság nagy elméletét valoltam és hittem. Talán alkalmas is lettem volna a szerzetesi életre, de Istennek a másik pólusa, amely igen komoly hatással volt rám, valószínűleg eltérte.

Közel két évtizedig volt üzemi lapoknál újságíró, 1972 és 1989 között. Hol? Milyen hatással voltak az itt töltött évek írói pályafutására?

Származásom miatt csak üzemi laphoz kerülhettem. Apám ludovikás katonatiszt volt, az akkor főellenségnek számított. Az üzemi lapnál történő újságírás volt a legalacsonyabb szintű munka. Be kellett járnom reggel volna órára, de én kíváncsi magamnak, hogy fél 9-re mehessék. Hosszabb időt töltöttem a Chinoinnál. Drága Viczián Érszét szerkesztőm jóvoltából nem rendeltek ki olyan munkára, amely engem megalázott volna. Nagy-szerű kutatókkal csinálhattam interjúkat, találmányokról írhattam. Dolgoztam még a Megafonnál és a Betonelemnél. Nagyon sok okos vezetővel, becsületes magyar emberrel találkoztam ezekben az években. Sokat kaptam tőlük, megerősítettek engem. Érzem, hogy be vannak csapva. Meg-

fojtva nézünk, mert neked – hogy keresztapa legyenél –, ezt a lovat választottuk ki. Előtte ezt nem árulták el nekem. A ló választott ki engem, én kiválasztottam a lovat. A kereszttségben a Korni nevet kapta. Engem a focipályán hívtak Korninak. Három hónapos kis mén volt. Legszívesebben elvittem volna magammal, de akkori anyagi helyzetem ezt nem tette lehetővé.

Molnár Pál újságíró 1997-ben Lőcsel Gabriellával, Zelnik Józseffel, Rubovszky Andrással és Makovecz Imrével életre hívta a Balassi Bálint-emlékardard elnevezésű irodalmi díjat, amelynek Ön is tulajdonosa. Csak néhány nevet említek a díjazottak közül: Tóth Bálint, Wass Albert (posztumusz), Gérecz Attila (posztumusz), Nagy Gáspár, Buda Ferenc, Ulassy József. Mit jelent Önnek a Balassi-emlékardar?

Elsőként Tóth Bálint költő kapta meg az emlékardot, aki több évet töltött Rákosiék és később Kádárék börtönében. Nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy a díjat Tóth Bálint után én kaptam meg másodsorban. A kiírás az volt, hogy a magyarságról felelősséget érző és vállaló költő kapja a kitüntetést. Nekem ez a díj igen meghatározó emlékem marad.

1998-ban Önnek és Wass Albertnak félték a Balassi-kardot. Találkoztok személyesen az íróval?

A Balassi-kardot Wass Alberttel egyszerre kaptam meg. Ismertem már akkor néhány művét. Nagyon boldog voltam, hogy együtt vehetjük át a Gellért Szállóban. Aztán jött a hír, hogy öngyilkos lett. Először nem is hittem el, gyanakvó vagyok. El voltam keseredve. Át is futott a fejemben, el szabad-e fogadnom? Végül is úgy történt, hogy én kezem kieszották a díjat, az öngyilkosnak minősített Wass Albertet fia képviselte. Csak reménykedtem abban, hogy találkozhatom Wass Alberttel, de nem engedte meg a sors. Ez egy elmaradt találkozás. Lett volna miről beszélgetnünk egymással.

Január 3-án múlt öt év, hogy elhunyt Nagy Gáspár költő. Ön együtt dolgozott vele a „Hitel” című folyóiratnál. Hogyan emlékezik vissza rá?

Gáspár végzetlen türelmes volt, lehetett ő szeretni. Sok mindent megbeszélünk a költőkről. Volt benne egy nemes tartózkodás, rendkívül nyitott szívű ember volt. Olyan simogató típus. Elmondhatom, hogy költőt így Kormos István óta nem szerettek, mint őt. Szerettük, mert Ember volt nagy E-vel. Amikor elment a Hiteltől, akkor Juhász Judit kérésére ment el a Magyar Katolikus Rádióhoz. Betegsége villámsújtottan ért, nem is akartam kezdetben elhinni. Mindenki idegeskedett Gazi miatt. Kevés ilyen nagyszerű ember született. Ő egy integráló erő tudott lenni.

Őn keresztény katolikus ember. Mit jelent életében a hit?

Sokat. Nem is tudom, hogy erről lehet-e mértéktudóan beszélni. Az emberben a hit a zsigereiben van. Így neveltek, voltam elsődleges, bémálkoztam. Isten nélkül nem megy a versírás, én Vele így tartom a kapcsolatot. Ebben benne van az

imádkozás, a könyörgés, a megbocsátás kérése. Bizonyos dolgokat nem értek. Miért olyan emberek mennek el korán, mint Páskándi, Makovecz? Nem értem, de én az isteni rendet nem érem fel. Tudomásul veszem, mélyesen hiszek benne.

Néhány éve emlékeztünk Árpád-házi Szent Erzsébetre, aki nyolcszáz évvel ezelőtt született. Mit sugall Szent Erzsébet példája? Az Ön egyik versének címe: „Nem a csoda”.

Az, hogy valaki szentté lesz, szentté válik számomra azt jelenti, hogy a szentek, akiket mi annak tartunk, azok az emberen túli, de az Istenhez közeli összekötők kiváltságos életükkel. A másik alapkérdése volt ennek a versnek, hogy meg tudunk-e maradéktalanul felelni ennek a legendának. A legtöbb ember számára azért van a legenda színtéje, mert amit Szent Erzsébet, sőt Szent Margit is cselekedett, az szinte emberfelelti. A legenda több mint az élet? Ez egy filozófiai kérdés. Az élet kezei belül tülemkedni, ha kell magán az életen. Legendákat lehet gyártani. Erzsébet az életéből tett legendát, de elképesztő lemondások árán.

A Júniusi Ünnepi Könyvhéten jelent meg egy új könyve. Hallhatnánk erről?

A Kairosz Könyvkiadónál jelent meg az „Igazság mérés áhítása” című könyvem, amely költői elmélkedéseket tartalmaz prózában.

Várható a közeljövőben is újabb kötet megjelenése?

A Püskínél az „Ajánlások könyve” címmel összeállított új könyvem. Annak ellenére, hogy jelennek meg könyveim némi szerencsével, mégis általánosságban megállapítható hogy a magyar kultúrpolitika mindmáig ügyetlen kezekben van. Miért van az, hogy minden magyar kezdeményezésre a pénz úgy kell összekoldulni, legyen az szobor, emlékoszlop vagy könyv? Miért vagyunk ilyen helyzetben, miközben egy másik érdekszférához tartozók óriási anyagi előnyökhöz jutnak? Ezt nem az irigység mondatja velem, hanem az aránytalanság (olykor diszkrimináció) megtagasztalása.

Kormos István egy alkalommal megkérdézték, hogy mi a kedvenc versora? Rövid gondolkodás után azt mondta: „Nyújts feléje védő kart”. Önnek mi a kedvenc versora?

Nekem is van kedvenc versorom. Nekem, aki nagyon szerettem Kormost és sokat is köszönhetek neki, nem szolgálai másolás, de nekem is ez: Nyújts feléje védő kart. Boldog vagyok, hogy helyettem kitalálta, ehhez tiszta szívvel lehet csatlakozni.

Végeztél, mit üzen a magazin Olvasóinak.

Erre egy mondatban lehet válaszolni, majd nem olyan, mint a Nyújts feléje védő kart. Én hiszek a feltámadásban. Ez az emberiség történetében, ha nem három nap alatt is, de meg fog történni.

Szilágyi Ferenc

nyitlak előttem, tisztán, őszintén tudunk beszélgetni. E találkozások által, feltárult előttem a magyarság történelme, amelynek megismerése nagyon nagy élményt jelentett számomra, azóta is érsőt.

Kérem, mesélje el, hogy mi történt Celdöldömökön egy istállóban.

Meghívtak író-olvasó találkozóra, ahol elmondtam, örök álomom, hogy legyen egy lovam. Egy év múlva ismét meghívtak Celdöldömökre. Elvittek egy magánistállóba, ragyogó tisztaság mindenhol. Körülbelül a negyedik boxnál ösztönösen megálltam. Összegömbölyödvé a szalmán megláttam egy pici lovacskát, nagy csillaggal a homlokán. Na mi van veled? Gyere ide. Sután odajött hozzám. Puszit a bácsinak. Ezután még végignéztém a közel kétszáz lovat. Az istállógazda azt mondta: Amikor megálltál, lélegzetvissza-

„Nem az isteni kegyelem szűkölködik,

Beszélgetés Kertész-Bakos Ferencel, aki a New York-i Pro Deo State University Politikatudományi karának tanára, az egyetem közép-európai tudományos alapítványának dékánja.

Néhány hete „Politikai okkultizmus, avagy hamisított történelem az Arvisuráktól a pálosokig” címmel jelentetett meg egy tanulmányt, amelynek könyvbemutatóját Nagyboldogasszony Ünnepeére időztette. A könyv a manapság reneszánszát élő magyarságtudásokkal foglalkozik, részletes kritika alá véve a különböző tanításokat. A tanulmány címe történettudományi, kultúrtörténeti besorolást sejtet, ugyanakkor vallási kérdésekkel foglalkozik. Hogyan kerül a politikai gazdaságtan tanára a magyarságtudásokhoz és azok vallási vetületeihez?

Nos, az egyetemen nem csak gazdaságtant tanítok, hanem más szakokon is tartok előadásokat, elsősorban társadalomtudományi területen. A gazdasági folyamatok egyúttal társadalmi folyamatok is, tehát ebben nincs semmi különös. Ha pedig társadalmi folyamatokról beszélünk, akkor ezeknek a folyamatoknak az egyes ember gondolkodására való ráhatását is vizsgáljuk. Óhatatlan, hogy ne kerüljünk az adott kor szellemiségével kapcsolatba. A korszellem tanulmányozása pedig magába foglalja az ember-ember viszonyulását a vallási érülethez.

Egyetemünk egyházi alapítású, de döntően világi szakokkal foglalkozik. Rektorunktól kérvényeztem két éve, hogy szabad időmben, vallási tanszékünk keretein belül végezhessenek keresztény apológiai, tehát hitvédelmi kutatásokat. Engedélyezte, így intézményes formában tudok a

Egyetemi szentmise mons. Fabio Fabbri pápai küldött és mons. Szakál László felvidéki esperes-plébánossal

témával foglalkozni, amire erős személyes köztudésem is van, annak ellenére, hogy formailag ugyan keresztény családból származom, gyakorlatilag azonban a neveltetésem nagyon is világi volt. Nagyszüleim még tartották a katolikus hitgyakorlatot és lelkiiséget, ennek köszönhetően van keresztvelem, voltam ministráns, elsőáldozó stb., de szüleimmel városi környezetben, a mindennapok anyagiasságában élve nem foglalkozunk a hit kérdéseivel. A kamaszkort már úgy éltem meg, hogy a vallást babonáságnak gondoltam, a vallásos emberekről pedig valamiféle furcsa együgyűséget tételeztem fel. Egy olyan tradícióhoz való kötődést, aminek a modern korban már semmi értelme nincs.

A nagykorúsággal kezdődött kutatásom az élet értelme után, s ez vitt el a pesti Teológiai Akadémia nappali tagozatának kapujához. Ateistaként mentem felvételizni. Mivel előtte már energetika szakon végeztem, gondolkodásom természettudományos, egzakts és módszeres volt. Legendás professzorok tanítottak a teológián. Nem sorrendiséget felállítva, de rá m dr. Bolberitz Pál professzor úr hatott a leginkább. Ugyanis az én egzakts és módszeres gondolkodásommal, mondjuk így: tudományos eszköztárral bizonyította be az ismeretelmélet, a logika és a metafizika órákon, hogy a hit nem hiszékenységs, hanem maga a legszigorúbban vett ráció. Huszonöt év elteltével is lenyűgöz az a fajta kristályos logika, amit közvetített.

Mivel nem lett pap, nyilván más tanulmányokat is kellett folytatnia.

Energetika szakon ígéretes szakmai előmenetelre volt esélyem,

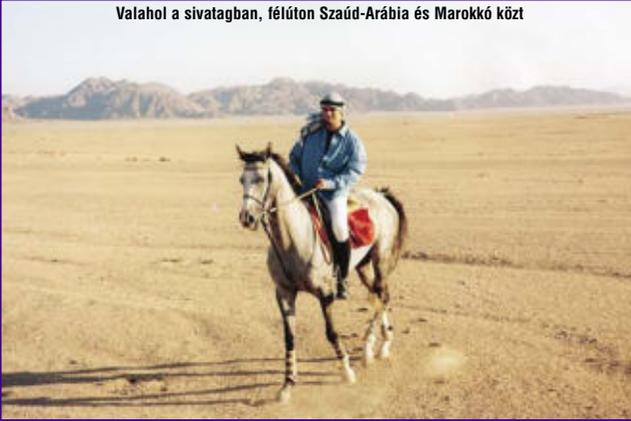
mindjárt egy kutatóintézetbe kerültem, kutatási és publikációs lehetőségekhez is nagyon hamar jutottam, így tartottam

Díszegységben még a ló testtartására is ügyelni kell

hanem az ember, aki nem kér belőle”

Valahol a sivatagban, félúton Szaúd-Arábia és Marokkó közt

tőle, hogy szüleim megorrolnak, ha megtudják, hogy hagytam csapat-papot, s beiratkoztam teológiára, főleg mert ez akkortájt még nem volt egy jó pont a szülők politikai megítélésekor, de érdekes mód örömmel fogadták a hírt. Persze én nem papnak készültem, így aztán amikora a nyegedik félév végére lementek a nagy alapozó filozófiai tárgyak, én mentem tovább más egyetemekre szociológiát, közgazdaságot, esztétikát tanulni. Szüleim itt már elvesztették a fonalat, mert ők mégis csak egy klasszikus életpálya-modellben gondolkodtak. Én

viszont tudományos karrierre sem vágytam, bár tanítani mindig szerettem. Egy időben például nagyon érdekelt a filmsztétika, így szerettem volna olyan, művészi értékű filmeket felvéteni és azokat feldolgozni, amelyek nem mentek a mozikban, de azért egy-egy kópia megtalálható volt a filmarchívumban, vagy a környező szocialista országok archívumaiban. Elkezdtem feldolgozni az amerikai folklórt, az angol újhullámot és a spanyol

szürrealizmust. Ahhoz azonban, hogy ezeket leveltsem, és előadásokat tarthassak belőlük, el kellett végeznem a mozi vállalatnál egy egyéves mozigépész tanfolyamot. Úgyhogy amíg jártam az egyetemre, közben gyakornok üzemenvezető voltam egy moziban, illetve jártam a mozigépész képzésre. Végül megszereztem a szükséges képesítést és elkezdhettem vetíteni a művészi filmeket tematikus sorozatokban, filmsztétika előadásokkal. Az összes kortárs egyetemista oda járt, és büszkén mondhatom, hogy a Diadal mozi kultuszhelyé vált. Később ebből lett az Artkino-hálózat. Ezt csak azért mesélem, mert az embernek nyugodtan lehetnek merész álmai, de azokért tenni is kell. Az, hogy a társadalmi folyamatokat az ember természetes vallásosság igényével összefüggésben is vizsgálni kell, itt fogalmazódott meg először bennem.

Életrajzi adataiból az látszik, hogy a katedrális óriási kerületekkel jutott el.

Igen, így tűnik, de nem tudom, hogy ezek valóban kerülő utak-e. Egyrészt bármerre is jártam, mindig az Isten felé léptem egyet. Ez persze nagyon nagyképű kijelentésnek tűnik, de viszszagondolva teljesen tiszta számomra. Másrészt pedig minden élethelyzetből tanultam. Nyilván végtelen messzeségre vagyok atóll, amit bölcsességnek hívnak, de azt már korán megtapasztaltam, hogy az isteni kegyelem végtelen, és ha az ember megtanulja a kegyelmi ajándékokat felismerni, akkor az már maga a földi paradicsom. Az ember igényei viszonylagosak. Hogy egy konkrét példát mondjak: imádok lovagolni. Megadatott nekem, hogy belovagolhassam az észak-afrikai sivatagot. Nos, ott délidőben egy pohárnyi víz olyan mennyei ital, amit itt Euró-

Az Örök Város romjainál a párommal

pában elképzelni sem tudunk. Többfelé jártam a világban és elmondhatom, hogy bősziintől, nemtől, fajtól, társadalmi helyzetétől és iskolai végzettségétől függetlenül az tud teljes életet élni, aki képes örülni annak, amije van, és képes há-lát adni azért, amije van. Függetlenül atóll, hogy mekkora nagyságrendű az adott dolog. Nem az isteni kegyelem szűkülökődik, hanem az ember, aki nem kér belőle. Hány és hány embert láttam milliói értékű nyaralások alkalmával, bosszankodni, veszekedni, magyarán boldogtalanul. Akkor pedig mi értelme volt a nyaralás árát összeharászolni?

A törekvés és az ambíció mégsem hiányozhat az emberből...

Természetes, hogy nem! Csak éppen nem mindegy, hogy mire törekszünk. Arra kell ambicionálni magunkat, hogy a születésünkkor kapott talentumokat legjobb tudásunk szerint kamatoztassuk. Ha arra vágyunk, hogy Honolulu partjainál jachtunk legyen, akkor garantált a boldogtalan élet még akkor is, ha végül sikerül azt a luxushajót összehozni. Ha viszont hagyjuk, hogy az isteni rendelés munkálkodhasson bennünk, vagyis a jobbá válás szándéka vezet, akkor a jutalom sem marad el. Ebben a kérdésben saját magam szemárá én vagyok az élő példa! Én annyi kegyelmet és jutalmat kaptam, amennyit messze nem érdemeltem ki. Vagyis nem azért, mert én olyan jó ember lennék, sőt! De amióta törekszem a jóra, azóta függetlenül atóll, hogy mennyire sikerül valóban jónak lenni, már a szándékért is jutalmakban részesülök. Profánul kifejezve: a legjobb üzleti partner a Szentlélek, mert nem marad sosem adós, ráadásul bőségesen túlfizet.

Azt látom, hogy határozottan vídám embernek tűnik.

Az is vagyok! Pedig én is pontosan azokkal a gondokkal küszködöm, mint mások. Nekem is tele a postaládám sárga csekkekkel. De nem ez az élet lényege. Itt van, mondjuk a lovaglás. Irigy szemeket látok, hiszen a lovaglás kifejezeten úri sport, a lótatást vagyonosságához kötik az emberek. Pedig nem az. Csak éppen meg

kell dolgozni érte. Persze nem úgy, hogy meg kell keresnünk az árát a lovunk élelmezésének. Ha teherautóval odahozatjuk bebárázva a szénát, bezsákolva a zabot, ha embert tartunk, aki megeléti és ellátja az állatot, akkor valóban a gazdagok úri időtöltése a lótarítás. Én reggel és este kimegyek kaszálni és megetetem a lovmat. Gyönyörű a hajnal a mezőn. Az Isten ajándéka, hogy örömet találjunk benne. Találók is. El nem cserélném arra, hogy mondjuk fallabdázzak egy pláza konditermében az üzleti partneremmel. Van kis házi kertem. Elültelem a paradicsomot, locsolgatom és lessem elégedetten, ahogy nő.

Fesztiválhangulat; keresztény motoros zárandóklát Pálosszentkúton

„Jó az Isten, jót ad.” Nekem főleg vidámságot, amit aztán sokan bohémságnak hisznek. Pedig csak arról van szó, hogy nem feltétlen követem azokat a konvenciókat, amelyeket a társadalom mostanság állít az emberek elé. Főleg a fogyasztói mentalitástól igyekszem szabadulni.

Az már igaz, hogy külsőségeiben nem egy dékán képét mutatja.

A múltkor jött hozzánk egy kínai delegáció, cserediákprogramról tárgyaltunk, és amikor kétórányi alkudozás eredményeként minden részletben megegyeztünk, akkor megkérdeztek, mikor jön már a dékán úr? Nem képzelték, hogy én vagyok az. Ha valaki dékán, akkor az legyen szigorú és méltóságteljes. Nekem ezek a külsőségek nem nagyon számítanak. Sőt, külön örülnék, ha nem a megszokott körülmények között kell az adott feladatot megoldani.

Júliusban egy kamion platójáról tartott előadást.

A Magyar Pálos Rend tartományfőnöke, Bátor Botond atya néhány évvel ezelőtt elkezdte összegyűjteni a keresztény motorosokat az országban. Ki gondolná, hogy a mellettünk elrobbogó, bőrruhás, tetovált karú, szegecsekkel kiverf kabátos motoros esetleg keresztény?! Én nem vagyok motoros, de a gondolat nagyon megtesteszt már az első pillanatban, s azóta én is járok velük a különböző motoros zárandóklatokra. Egyre nagyobb a létszám és egyre több a közös zárandóklát. A híres lengyelországi kegyhelyre, a Jasna Góra-i pálos kolostorhoz minden tavasszal van zárandóklát, és Pálosszentkúton, a kolostorban is hagyományá vált az évenkénti motoros találkozó. Az utóbbi két évben előadások is bekerültek a programba, melyeket én tartok. Így kerülttem a kamionra a templomból kihozott szöszékkel. S mivel a hallgató-

Ha a helyzet úgy kívánja, előadást kamionról is lehet tartani

Nem tiltja az egyetemi szabályzat, hogy a dékán beálljon a rockzenekarba

ságot messze nem kötik a mesterkelt társadalmi elvárások, az előadás után akár a zenekarba is beülök.

Nem rombolja ez a megjelenés a tekintélyt?

Egyáltalán nem, mint ahogy a motoros találkozókra szintén motorokkal érkező papok tekintélyét sem. Viszont megint arra, hogy ne legyünk előítéletesek és ne ítéljünk elhamarkodottan. Legjobb, ha egyáltalán nem ítélünk. Arra megvan a megfelelő személy, aki ott ül az Atya-isten jobbán, ítélni élőket és holtakat.

A konvenciók merevségének áthágása viszont az Ön életében sem azonos a tradíciók elutasításával.

Nem bizony! Először is, ahogy a Szentírás a mértékletességre, úgy arra is tanít, hogy kezeljünk mindent a maga helyén, a maga idejében. Teljesen természetes, hogy egyetemi környezetben az egyetemi hagyományok érvényesülnek. Ahogyan a motoros zárandóklatokon a szentmisékre a liturgikus környezetben, tehát a templomban kerül sor annak minden kellékével, tradíciójával és teljes lelkületű komolyságával, úgy igaz ez az egyetemi ünnepekre, vizsgákra vagy előadásokra is. Én például nagyon szeretek ministrálni, sajnos csak ritkán nyílik rá mód, mert a sok utazás miatt a lakóhelyi plébániánkon viszonylag ritkán tudok misére menni, és ministránsnak olyan ember kell, akire folyamatosan lehet számítani, de az egyetemi ünnepekhez is tartozik szintmise, úgyhogy akkor

igyekszem megragadni az alkalmat a szolgálattal lehetőségére. Innen nézve sokarcú ember vagyok. Visszatérve a tradíciókhoz, nekem nagyon erős kötődésem van a magyar hagyományokhoz. Nem tudom, hogy honnan örököltém ezt, magától a hazaszeretettel biztosan a családomtól, mert apám és nagyapám, illetve nagybátyáim mind hazafiak voltak. Mindkét világháborúban és az '56-os forradalomban is odatették nyéjgyükét a hősköz jegyzékébe, és én nagyon büszke vagyok rájuk. Az igaz magyar hagyományok pedig mindig lenyűgöznek, úgyhogy igyekszem én is ápolni ezeket a hagyományokat. Mint látható, a lovas életmód itt is meghatározó.

Internetes forrásokból kiderül, hogy jó kapcsolatot ápol Európá uralkodóházakkal, a lovagság Intézményeivel és arisztokrata családokkal, több lexikális adatról is kiderül, hogy „SIR” megszólítás jár Önnek. Itt is a ló az összekötő kapocs?

Valamelyest igen. Hagyományápolásról beszélhetünk itt is, jó néhány évig voltam lovas díszegység parancsnok, amely beosztást hobbiként tekintünk, mert bár katonai rendfokozat-

Diplomaosztó ünnepségeken előkerül a professzori talár is

tal jár, de sosem voltam hivatásos állományban. Egy biztos, komoly feladat, amelyre alaposan fel kell készíteni a lovat. Ha valaki ült már lovon, az tudja, hogy miféle munka álló helyzetben tartani egy lovat, miközben a faránál megszólal a katonazenekar.

A megszólításra visszatérve: három lovagkereszt van a vitrinemben és valóban az egyikkel „Sír” megszólítás jár, azonban ezt kérem, kezeljük kellő alázattal! Minden szemérmeskedés nélkül és legmélyebb hitemből, mint kézzel fogható tapasztalásból mondom, hogy minden dicsőség Istené. A főnemesi barátságokról meg annyit, hogy a származás nem érdem. Izgalmas, kicsit misztikus, amitől persze egy-egy ilyen baráti jellegű kapcsolat különlegessé válhat a külső szemlélő előtt, de akkor sem érdem.

Korábbi számunkban Pintér Tibor portréját mutattuk be, aki büszkén mesélt a lovas színházról. Ön is segítette ennek a színháznak a létrejöttét?

Igen, szeretettel mentem Komáromba szerepelni, nekem is szívügyem volt ennek a színháznak a létrejötte. Óriási élmény volt. Színházi sta-

Indulás José Manuel Costa da Veiga Cosmelli herceggel lovas túrára

tisztítják azt mutatják, hogy kivételes produkció az, ahol a közönség állva tapsol a meghajlások. Nos, itt 20–30 percig tapsolt állva minden előadás végén a közönség, sőt nem egyszer magát a darabot is végigtapsolták. Többször fordult elő, hogy félbe kellett szakítani az előadásokat és bementeni, kérjük, üljenek le és ne tapsoljanak, mert még nincs vége, folytatnánk.

Irigylésre méltó élmények.

Igen, mondtam, hogy rengeteg kegyelemben részesülök... De a legnagyobb kegyelmi ajándék a család. Ehhez, a nekem izgalmas élethez, mint ahogy minden máséhoz is, kell ám egy feleség, egy türrőképes asszony, a szó legszébb értelmében. Hát nekem megadott. Nem tudom, hogy mivel érdemeltem ki, de megadott. Úgyhogy ha van irigylésre méltó dolog az életemben, akkor az az, hogy megtalálhattam a hozzám való feleséget. És ha valamilyen sikeresen tudok teljesíteni, akkor az azért van, mert neki tudom támasztani a hátamat, amikor elrugaszkodom.

Visszatérve a kilindulóponthoz: frissen megjelent tanulmányát a bösztörpusztai Magyarok Országos Gyűlésén, a Nemzeti Könyvsátorban mutatta be. Ez az a közönség, amelyik ezotériával, pogány hitgyakorlatokkal és okkult tanításokkal foglalkozik, az ön könyve pedig pont ezek kritikáját fogalmazza meg. Nem jelentett ez problémát?

Tavaly is tartottam már ott, ebben a témában

előadást és tavalyelőtt is. Sokan nem értik, hogy miért megyek oda. Azért, mert elsősorban nekik szántam a tanulmányt. Ebben a munkában megpróbáltam röviden összefoglalni, hogy milyen társadalmi folyamatok eredményeként születik meg az emberben a miszticizmusra való hajlam, mit takarnak a valóságban ezek a tanítások és miért hamisak. A könyvvel a céloom figyelmeztetni a magyarokat arra, hogy csapdába csalják őket különféle tévhitásokkal és pötcselekvésekkel. Bösztörpusztára igaz magyar emberek járnak el évente, hogy magukba szívják az összetartozás erejét és a közösségi lét örömeit. Nagyon szeretem ezt a rendezvényt és az adójáró

A komáromi Lovas Színház Leányvásár című darabjában, indián szerepben; nem könnyű a piciny színpadon nyereg nélkül vágatni

embereket. A baj az, hogy éppen a mélyen elkötelezett nemzeti érzéseiket használják ki azok, akik fondorlatos módon megfosztják őket azoktól az alapértékektől, amik ezt a nemzetet egyben tudnák tartani. Hazugságokkal veszik el tőlük országát védő Nagyszasszonyukat, a nemzet sorsát megjelenítő pálosainkat, legszentebb nemzeti erekyeinket, általában véve nemzeti múltunkat és identitásunkat. Ez a nép és nemzet, mint oly sok másik is, a szabadkőművesség és a globalizmus szorításában vergődik. A kilábalás útját viszont ugyanezen erők eltakarják a kereső szemek előtt. Ezért kell odamenni. Bösztörpusztán évről évre többszáz ezer ember gyűlik össze egy hétvégére, s ez a tömeg becületlen, jó magyar emberekből áll, akiket néhány fős csoport aljas szándékkal manipulál. Erre figyelmeztetek. Az eltévedt bárányt nem magára hagyni kell, hanem visszavezetni az útra, mint ahogy a leszakadt társadalmi réteget sem kirekeszteni kell, hanem felemelni. Nekünk, keresztényeknek nem elhűzödnünk kell, hanem felajánlkozni. A Krisztus nem a bűnöst ítélte el, hanem a bűnt. Mindenféle vallás és átvallás hirdetőjével találkozunk nap, nap után. De melyiknek higgyünk, melyikkel álljunk szóba? Mit kap az irányvesztett ember a kezébe vallás helyett? Mert kétszáz évi felvilágosodás és ötven évi aktív politikai üldözöttség után az ember csak irányvesztett lehet. Ez az a mi felelősségünk, keresztények!

Köszönöm a beszélgetést.
Kuruczleky Ilona

Huszár díszegységben az Országház és a Múzeumkert között

„Virágszivárvány” Kecskeméten

Idén már hatodik alkalommal látogathattak el a virág- és rózsaszertők Kecskeméten a Városháza díszudvarában megrendezett rózsás és virágkiállításra. A minden évben töretlen sikernek örvendő Virág és Rózsakert idén augusztus 22-től 26-ig várta a Hírös Hét Fesztivál programjaira látogató vendégeket. A rózsák mellett más dísznövények is helyet kaptak a kiállításon –, idén a rózsakertek, házikertek, balkonnövényeké volt a főszerep. A kulturális

Megválasztották az Év Kishercegét

és az Év Csipkerózsikáját

tica” – Mária, a tövis nélküli rózsaszakrális szimbólum köszöntötte az érdeklődőket. Mária tisztasága, érdeknélkülisége, aki a keresztény hit szerint minden megjelenésekor fontos dolgokat közölt, üzenetet hagyott a világ számára. A kert nem titkolta azt erősítette, hogy a már tervekben eldöntött Boldogasszony virágokértje valóban létrejöhetnek, megéplülhessen majd Kecskeméten. 2011-ben a teremtett világ szépségei „Virágbirodalom” címmel jelenítőd-

Csipkerózsikák és Kishercegek a versenyen

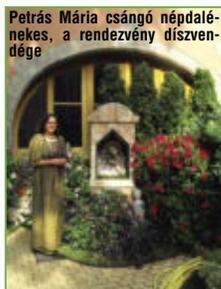

Rigóné Kiss Éva (baloldalt), a Magyar Máltai Szeretetszolgálat kecskeméti csoportjának vezetője, főszervező, és dívatbemutató ruhái népi motívumokkal

Dr. Zombor Gábor polgármester (középen) és Gyenes István, a Hírös Kertészek Egyesületének vezetője átadja a Virágos Kecskemétért díjakat

programok sokasága mellett megismerkedhettek a látogatók a rózsápolás titkaival, a házikertek természetes megoldásaival, balkonokra kihelyezhető növények gondozásával. A rendezvény megnyitóján Dr. Zombor Gábor polgármester ismét átadta a Virágos Kecskemétért díjat a verseny győzteseinek. A rendezvény díszvendége, Petrás Mária csángó népdalok, valamint néhány alkotásának bemutatásával emelte az est fényét. A Máltai Szeretetszolgálat hat éve megálmodott programjának már lassan történelme van Kecskeméten. 2007-ben Árpádházi Szent Erzsébet születésének 800. évfordulójára született meg az első Rózsakert ötlete: „Szent Erzsébet Rózsakertje” ahol a fehér, vörös, aranyban pompázó, élő rózsafűz fogadta a látogatókat. A 2008-as kiállítás „Szent Istvánt köszöntő rózsakert” névvel és Rózsaszakrális Formák szakmai keretekben zajlott. A Szent Korona virágokból és gyümölcsökből elkészített mása méltó dísz lett a Nagymagyarországot formázó Rózsakertnek. A harmadik év a Boldogasszony téren (volt Béke tér) létesítendő rózsakert szolgálatában állt. Bemutatásra kerültek a tervek, így maga a kiállítás „Boldogasszony virágokertje” címmel nyílt. 2010-ben „Rosa Mys-

Petrás Mária csángó népdalénekes, a rendezvény díszvendége

Kalocsai motívummal díszített innepi ruha a kecskeméti dívatbemutatón

tek meg. Rózsák, liliomok, begóniák, és megannyi ezer virág pompázott az udvaron. A kísérő programok az idén is változatosak voltak: megtartották a Rózsahölgyek nemzetközi találkozóját. Csipkerózsikák és Kishercegek ünnepén megválasztották az Év Csipkerózsikáját és Kishercegét. A rendezvénysorozatnak kiemelt programja volt a virággal díszített magyar ruhák bemutatója. Aki pedig nyugalomra, áhítatra vágyott, „Harmóniában a Teremtővel”, esténként csendes muzsika várta. A koncerteken közreműködtek kecskeméti és hazai együttesek és szólisták, többek között fellépett az Osztováta Együttes, Radics Sándor cimbalomművész, a Kecskeméti Nagytemplom Ifjúsági Zenekara, valamint az M. Bodon Pál Zeneiskola művésztanárjai. A Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Csoportjának közel 35 önkéntese és munkatársa készítette elő és rendezte be a kertet a kertész szakemberekkel és egyesületekkel közösen. A szervezők között található a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Csoportja, valamint a Hírös Kertészek Egyesülete. Frigyes Ágnes

Rózsahölgyek az áldást követően a Nagytemplom előtt

Fotók: Frigyes Ágnes

Építsünk hidakat!

Fiatalok nagyszabású, nemzetközi összejövetelét tartották augusztus 31. és szeptember 2. között Budapesten. A háromnapos rendezvénynek a Sportaréna adott otthont, ahol nyolcvanöt országból tizenkétezeren érkeztek, akik a *Fiatalok az Egyesült Világot Mozgalom* tagjaiként elhatározták, hogy az egyetemes testvériségért élnek. „Alkossunk egy világot átfogó hálózatot!” szöveg felhívás, éppen ezért az idei Genfest mottója Let's Bridge!, azaz Építsünk hidakat!, ami a vallásközi és nemzetek közötti párbeszédre utal.

A Genfestet először 1973-ban rendezték meg Firenze mellett, majd többnyire más olaszországi helységeken. Ez az első alkalom, hogy a kelet-közép-európai régió adhat otthont a világtalálkozóknak. Az Európai Unió által is támogatott esemény fővédőnőke Dr. Erdő Péter bíboros, prímás, Esztergom-budapesti érsek, védőnőke Steinbach József református püspök, a Magyarországi Egy-

Megtelt az Aréna

a rendezvényen résztvevő fiatalokat, hogy nyújtsanak baráti kezét azoknak, akik más háttérből és kultúrából származnak! Az Arénában tanúságtételeket, egyes országok filmes bemutatkozásait, táncokat és koncerteket láthattak és hallhattak a részve-

Maria Voce, a Fokoláre mozgalom jelenlegi elnöke

Szlovénia sátra

A Stefánia úton

Kóreai fiatalok képviselőiként a felajánlási körmenetben

Virágokból készült híd

Fiatalok a szentimiséen

Fiatalok az Aréna előtt

házak Ökumenikus Tanácsának elnöke, valamint Tarlós István főpolgármester. A megnyitón a főpolgármester úr köszöntötte a résztvevőket, valamint felolvasták XVI. Benedek pápa üdvözlését, aki apostoli áldását adta a rendezvényre.

„A Dunán átívelő számos hídát lerombolták a II. világháború idején. Mégis e szörnyű konfliktus hamvaiból megszületett az elszántság a tartós béke építésére, amely a Fokoláre Mozgalom alapítása mögött is húzódik. Ez a csodálatos város legyen a remény jele és ösztönözze

Szentimise a Szent István Bazilika előtt

vők. Szombaton este a fiatalok végigvonultak a Stefánia úton egészen a Hősök téréig, majd onnan az Andrássy útról elérték a Lánchídat, ahol légi

felvétel készült.

Vasárnap a különböző vallásúak istentiszteleteken vehettek részt, a Szent István Bazilika előtti téren Dr. Erdő Péter bíboros koncelebrált szentmisét a jelenlévő papokkal együtt. A szentmise végén hatalmas üdvözlő üzenet követte a bejelentést, 2013-ban **Rio de Janeiro** ad otthont a következő Ifjúsági Világtalálkozóknak.

forrás: Magyar Kurír
Rózsásné Kubányi Andrea

Nemzedékről nemzedékre öröklődő hűség Zuglóban

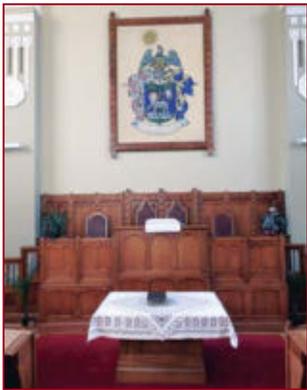
Bemutatjuk a Dunamellék Budapest-északi egyházmegye Baross téri református gyülekezetet

– Az 1920-as éveket írtuk, amikor az első világháború utáni időkben a Fásori gyülekezet létszáma húszezer főre duzzadt. Egy új gyülekezet megszervezése Szabó Imre esperes és Szőke Imre segédlelkész feladata lett, akik nagy lelkesedéssel és hűséggel fogtak a szolgálathoz. A Keleti pályaudvarhoz közel VII. és VIII. kerületi bérházak, valamint a XIV. kerület Erzsébetvárosához közeli részt jelölte ki az egyházi vezetés az új gyülekezet területének. Itt hatalmas bérházakban

A lebontott Baross téri református barakktemplom, 1935

A Dózsa György úton háromszobás gyülekezeti otthon is volt. 1939-ben új kőtemplom építésére hirdettek tervpályázatot, (Szeretet és Békesség temploma) melynek volt ugyan győztese, de a megépítésére a háború miatt nem kerülhetett sor. Ráadásul a fatemplom jelentősen megrongálódott a háborúban és 1956-ban is. Sok munkával ápolták, gondozták a „Szent Sátrát”, ahogy a gyülekezet nevezte. A kőtemplomra gyűjtött 30.000 téglát és 80.000 pengőt (kb. nyolc budai

nagy embertömeg zsúfolódott össze. A reformátusok jelentékeny része a trianoni békediktátum által elszakított területekről menekült ide. Sokan éveken át vagonlakók voltak – **meséli Bagi László lelkipásztor.**

– Az első istentiszteleteket 1928 őszétől a Hernád utcai iskola tornatermében, majd a következő év őszétől néhány évig a Keleti pályaudvar (Baross tér) dísztermében tartották. Innen ered az egyházközség neve. A gyülekezet 1932-ben főkegyházzá, 1938-ban pedig anyaegyházzá alakult. A gyorsan fejlődő bérházakban munkások, iparosok, kereskedők éltek, a MÁV-házakban igen szorgalmas, hívő lelkiületű emberek laktak. Ők alkoták az új gyülekezetet.

1931-ben megindult a gyűjtés az új templomalapra. A telek biztosítva látszott az Istvánmezei úton, a Népstadion közelében. Parókíát a Bethlen Gábor utcában béreltek. A Svájci Református Egyház

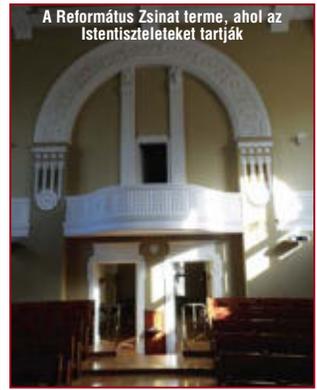

Bagi László

A gyülekezet beiktatott lelkipásztorai: Szőke Imre 1932; dr. Adorján József 1967; dr. Pungur József 1971; Nádasi Vilmos 1979; Bagi László 2000

egy acélvázas hordozható barakképületet adott a Magyarországi Református Egyháznak, amelyet ott állítottak fel, ahol templomépítést terveztek Budapesten. Ezt első ízben a tisztviselőtelepi (ma Nagyvárad tér) gyülekezet használta temploma felépítéséig. Az első világháború alatt katonai kórházként működött, majd 1933-ban megkapta gyülekezetünk, amelyet saját költségen állítottak fel a Thököly út és Dózsa György út sarkán. A templomszentelést az év május 25-én Ravasz László püspök végezte. A hatszáz férőhelyes épület homlokzatán két kis harangtorony fogta össze a bejárati háromszög oromzatát.

A gyülekezet a Nefejeics utcában öreggöthont tartott fenn ebben az időben.

A Református Zsinat terme, ahol az istentiszteleteket tartják

villa ára) a Lónyay utcai Református Gimnázium építésére felajánlotta a gyülekezet. Így épült be a templom az iskolába.

1966-ban a Népstadionban Atlétikai Európa-bajnokságot rendeztek. Mivel a szegényes kinézetű templom „rontotta a Stadionhoz vezető út városképét”, a hatóságok lebontásra ítélték a harminchárom évig használt, a gyülekezetnek nagyon kedves Isten-házát. Nagyon sokan keszreltelkedtek, esküdtek, ígérhirdetést hallgattak e szent helyen. Tárgyalások sorozata kezdődött, a gyülekezet a barbár lebontáshoz nem járult hozzá. Fővárosi engedéllyel eladták szociális célokra az egyik Galga-menti TSZ-nek. A Fővárosi Tanács a Magyarországi Református Egyházzal megegyezve a Baross téri egyházközséget a Zsinat (Konvent) épületébe költöztette. A díszterem még hordozta a háborús sérüléseket, de a főváros vállalta a helyreállítás költségeit. Ettől kezd-

ve a Zsinat használhatta a gyönyörű termet ülésekre, a gyülekezet pedig istentiszteletek tartására. Így alakult, hogy negyvenhat esztendeje Zuglóban a Szabó József 16. szám alatt található a gyülekezet otthona. Valóban sokan otthon találtak itt, de sajnos nagyon sokan elmaradtak a hívek közül, mert nagy sebeket okozott az előző kedves hajlék kényszerű lebontása. Ide már nem jöttek át. Az átjövétel után hamarosan nyugdíjazták az alapító lelkipásztort is, ami szintén lelkileg megviselt sokakat. Az épület egyik

tervezője az ismert olimpiai bajnok Hajós Alfréd. A díszterem előterében az 1936-ban felavatott emléktábla tiszteleg a gályarabságra hurcolt protestáns lelkipásztorok és kiszabadítójuk előtt.

A gyülekezet a jelenben örömmel, hálaadással és hűséggel végzi szolgálatát. Meghatározó a múlt és behatárolt a jelen. Mivel a környéken lévő nagyméretű polgári lakásokban sok idős él, fennáll a fogyatkozás veszélye. De reménységgel nézünk a jövőbe, hiszen a régen gyere-

kistentiszteletre járt szülők nagyszámban hozzák gyermekeiket. Ha a gyülekezetre leginkább jellemző fogalmat kellene megnevezni, akkor az a nemzedékről nemzedékre öröklődő hűség. Több családnál örömmel tapasztalható, hogy

három generáció jelen van az istentiszteleten. Folyik az iskolai és gyülekezeti hit-tanoktatás, konfirmációi előkészítés gyermekeknek és felnőtteknek, az ifjúsági táboroztatás, kirándulás, kulturális programokon való részvétel. Gyermekeink, fiataljaink közül többen járnak egyházi iskolákba. A vasárnapi mellett hétközi istentisztelet és biblióra is van. Péntekenként tanévben évtizedek óta tartunk angol nyelvű bibliórát és angoltábor-t. Helyet adunk nem szorosan a gyülekezethez köthető alkalmaknak. A Vak-misszió itt tartja egyik biblióját, a Telefonos Lelkigondozás felkészítő tanfolyamait, a Lepra Misszió Nemzeti Bizottsága üléseit. Hosszú évek óta havonta találkoznak váltott helysírűk a környékbeli másfelekezetű lelkész testvérekkel. A gyülekezet történetének legnagyobb beruházása az elmúlt év nyarán történt. A parókia (amely másfél kilométerre van a templomtól) teljes felújítása. Ez a gyülekezeti tagok áldozathozatalából, valamint az Egyházmegyei Építési Segély Alapból valósult meg. Szeretettel vár mindenkit a Baross téri gyülekezet, amely beépült az iskolába, részben a nagy egyháza és hisszük, hogy beépültünk az Isten országába is. Mindenért Egyedül Isten-t a Dicsőség!

Szöveg és fotók:

Rózsásné Kubányi Andrea

A Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház
 2100 Gödöllő Máriabesnyő, Kapucinusok tere 3.
 Tel.: +36 28 420 176, Fax: +36 28 510 742
 www.matersalvatoris.hu matersal@invtel.hu

2012. október 12-14. (péntek vasárnapig) „Valóság, igazság, jószág, szépség és szentség útján az ember”
 Vezetel: Kukly Ántal egri kanonok, nyugdíjas körömi plébános

2012. október 26-28. (péntek vasárnapig) – vasárnap ebédig) Lelkigyakorlat a hitről, a reményről és a szeretetről.
 Vezetel: Bajcsy Lajos atya

2012. november 4-8. (vasárnap vasárnapig) – csütörtök ebédig) Margaritha nővér gyógyító lelkigyakorlat minden korosztálynak

2012. november 23-25. (péntek vasárnapig) – vasárnap ebédig) „Jövőségünk reménybeli” (Róm 8,24).
 Lelkigyakorlat minden korosztálynak Vez: Nemeshegyi Péter atya

2012. december 3-5. (hétfő vasárnapig) – szerda ebédig) Lelkigyakorlat minden korosztály számára.
 Vezetel: Bójte Csaba testvér

2012. december 3-5. (hétfő vasárnapig) – szerda ebédig) Lelkigyakorlat sekrestyések, altdámszítók, előmunkázók, rózaszfűzértársulat tagjai és vezetői számára.
 Vezetel: Juhász Imre atya újfelfertő plébános

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház

2016 Leányfalu Móróc Zs. u. 141.
 Tel: 26/383-212, Fax: 26/383-302
 www.szentgellert haz.katalikus.hu
 email: szentgellert haz@katalikus.hu

október 20. (18.00) – 23 (13.00).
 Ft. Futó Károly, a budapesti Tömör utcai plébánia nyugalmazott plébánosának lelkigyakorlata: **„A hitese ember”**

december 13. (18.00) – 16 (13.00).
 Ft. Dr. Beer Miklós váci megyéspüspök
ADVENTI lelkigyakorlata

december 20. (18.00) – 23 (13.00).
 Dr. Pákozdi István atya egyetemi lelkész
KARÁCSONYI lelkigyakorlata

TOKICS IMRE MENEDEKVÁROSOK

A Hitese ember (18.00-23.00) október 20.

A Karácsonyi lelkigyakorlat (18.00-23.00) december 20.

A Adventi lelkigyakorlat (18.00-23.00) december 13.

A Jövőségünk reménybeli (18.00-23.00) november 23-25.

A Valóság, igazság, jószág, szépség és szentség útján az ember (18.00-23.00) október 12-14.

A Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház (18.00-23.00) október 26-28.

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház (18.00-23.00) október 20.

A Margaritha nővér gyógyító lelkigyakorlat (18.00-23.00) november 4-8.

A Csaba testvér lelkigyakorlat (18.00-23.00) november 23-25.

A Péter atya lelkigyakorlat (18.00-23.00) október 26-28.

A Miklós püspök adventi lelkigyakorlat (18.00-23.00) december 13.

A István atya karácsonyi lelkigyakorlat (18.00-23.00) december 20.

A Imre atya jövőségünk reménybeli lelkigyakorlat (18.00-23.00) november 23-25.

A Kukly kanonok valóság, igazság, jószág, szépség és szentség útján az ember lelkigyakorlat (18.00-23.00) október 12-14.

A székely ház mértékadó díszje és koronája a székely kapu, amelyet valósággal családtagjának tekint a gazda. Levágja az erdő fáját, de az elpusztult élet helyében újat teremt, mert az a székely kapu tényleg él, és részt vesz mindennapi küzdelmes életének vérkeringésében; élővé válik azáltal, hogy a székely a lelkét leheli belé, amikor kifaragja, és az Isten nevét vési rá szelíd és áhítatos betűkkel... (Nyíró József)

Erdélyi székelykapuk

A csíksomlyói búcsún második alkalommal vettem részt 2012-ben. Grolyó László barátom által szervezett úton négy éjszakát a Hargita tövében fekvő Zetelakán töltöttünk. A közel ötezer lelket számláló nagyközség Székelyudvarhelytől 12 km-re a Nagy-Kükölli völgyének felső, hegyvidéki szakaszán fekszik. Erdélyben sokszor megfordultam már, székelykapukat is minden alkalommal láttam. Azonban a mostani utam során „fedeztem fel” magamnak igazán ezeket a csodálatos alkotásokat. Nagy hatással voltak rám. Úgy éreztem, hogy megszólítottak a kapuk, hirtelen részese lettem az erdélyi emberek múltjának és jelenének. A népi alko-

tómunka remekműveihez tartoznak a székelykapuk. A székely nép kebléből fakadó szimbólum rendszereit foglalja egy-egybe. A kapu határ a külső világ és az ember saját belső világa, otthona között.

A kapuval a gazda arcát mutatja a világ felé. A kapu és az ember között meghitt, élő kapcsolat alakul ki. A kapu a falusi ember mindennapi életének tartozéka.

Zetelakán 1977-ben 430 székelykapu volt, mára ezekből sajnos mindössze 130 kapu maradt, azaz a régi kapuk 70 %-a eltűnt a 35 év alatt. A legrégebbi kapu Zetelakán, amiről említést tesz a szakirodalom 1807-ből való. A kiskapu ívén: „A bejövőknek szállás a kimenőnek békeség” volt olvasható.

A székelykapu legfőbb anyaga a „cserefa”, amelyet ha megfelelő anyagból munkálnak meg, akkor több évszázadon keresztül is megmaradhat. A székelység körében a tölgyeket „cserefa” néven ismerik. A zsindelezést néha cserélni kell,

Orbán Balázs 1888-ban Szejkefürdőn épített kapujának másolata

Csíkmenaság

Székelyszentkirály

és ha lenolajjal lekenjük, hosszú időre meghosszabbítjuk a kapu életét. A kapu életét a tűzvédek miatt Zetelakán több tucat székelykapu vált a tűz martalékává, ezáltal szegényítve népi alkotásainkat, értékeinket, az élő történelmet mesélni tudó kapukat.

Néhány zetelaki kapu múzeumokban áll. Kettő a Csíkszeredai Székely Múzeumban, egy a Székelyudvarhelyi Haáz Rezső Múzeumban, egy pedig a Sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumban található.

A kapuk feliratait rendszerint figyelmeztetőek, igazságra, becsületre intenek, illetve a kapu gazdjának vendégszeretetről tanúszkodnak. Egyben fontos népköltészeti alkotások is. Stílusa, fogalmazása sokat elárul a kapufaragóról. Legtöbb esetben a népies nyelv e vidékre jellemző tájnyelvét használják. Vacsora utáni esti sétáim alkalmával vittem magammal jegyzettömböt és tollat. Engedje meg a Kedves Olvasó, hogy a zetelaki székelykapuk felirat gyűjtéséből egy csokorra valót átnyújtsak: 1. Ősiednek szent hitéhez, nemzetednek gyökeréhez – testvér – ne légy hűtlen soha. 2. Házad lehet bárhol, de hazád ez a föld melyen annyiszor apáid vére folyt. 3. Magyar erő akarát, hittel diadalt arat. 4. Ha jó szíved s neved – Ide bátran jöhetsz – Ha rossz, tágas az út – Fel s alá elmehetsz. 5. Ahol nincsen em-beri reménység, ott vagyon az isteni

segítség. 6. Nem az a szülőföld, ahonnan indulunk, hanem – ahová vissza is térünk. 7. Térj be hozzám vándor, ha igaz úton jársz – mert e kapun belül szeretete

tól, szomszédjától nem akar lemaradni. De közösségi igényként jelentkezik a hagyományápolás, a nemzeti öazonosság megvállása is. Szilágyi Ferenc

találsz. 8. Az Isten segedelme az ember ereje. 9. Vándor, ha elfáradsz az élet útján, bizalommal térj be e kapu alatt, ha jó a szándékod, itt szeretet fogad. 10. Az Úristen segedelméből építette ezt a kaput ifi Sebestyén András és neje Sándor Zsuzsanna 1885. június 6-án. 11. Ha Istent és hazádat szereted bejöhetsz, áldás a bejövőnek, béke a kimenőnek. Isten segedelméből készítette Botházi

Balázs és neje Nagy Erzsébet 1977. 12. A katolikus templomudvar bejárati kapuján olvasható: „Hiszek Istenben, a szeretet végső győzelmében” 13. Isten kegyelméből építették ezt a kaput Sándor György nője Gergő Katalin, veje Szabó János nője Sándor Rozália 1877-ben május 6-dikán 14. Mezőgazdasági Termelőszövetkezet Zetelaka: „Bort, búzát, békeséget”

A faragott kapu állításához mindenkor anyagi tehetőségre volt szükség. De ez nem volt elég. Fontosabb az, hogy legyen rá igény, erős motiváció. A kapuállításnak igen gyakran szubjektív oka van: az egyén belső igényeként jelentkezik a szép, a becsvágy – felemelkedés a módosabbak közé, így akár többnek látszani, testvéretől, szomszédjától nem akar lemaradni. De közösségi igényként jelentkezik a hagyományápolás, a nemzeti öazonosság megvállása is. Szilágyi Ferenc

ARómai Katolikus Főplébánia, a Kecskeméti Gazdakör és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Szervezete szeptember 7-én, pénteken Kisasszony napjának előestéjén az ünnep tiszteletére terményáldást tartott a kecskeméti Nagytemplomban. A terményeket megáldották a történelmi egyházak képviselői. Az ünnepélyen közreműködött a Kodály Zoltán Ének-Zenei Iskola Aurin

Terményáldás Kecskeméten

Leánykara, majd a hálaadás a szentmise bemutatásával zárult. A szentmise után a gazdák és az ünnepség résztvevői a történelmi egyházak templomait látogatták meg terménykosarakkal. Az esemény szervezői: Kecskeméti Gazdakör, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Szervezete. A rendezvényt támogatta a Városi Civil Kerekasztal.

Frigyess Ágnes

Budapesten a Fő utcai Kapucinus Rendház egyik szerzetese elhatározta, hogy szobrot állítat boldog Aviano-i Márknak. Kereste azt a művészt, aki elképzelését megvalósíthatná. Egy alkalommal meglátogatta testvérét Abádszalókon, és a városban járva meglátta dr. Laki Kálmán biokémikus mellszobrát. Hosszan eldőzött előtte, körbe járta, gondolkodott. Nem akarták zavarni az atyát, végül feltette a kérdést: „Tudjátok ki csinálta ezt a szobrot? El még a művész? Mivel a válasz igen volt, az atya elmesélte, hogy két évtizede elhatározta, és most már tudja, ezzel a művésszel kell megcsinálnatnia Aviano-i Márk szobrát. A szobrász én voltam.

Györfi Sándor szobrászművész

Karcagon 1951-ben született. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán 1978-ban diplomázott, tanárai voltak Mikus Sándor, Somogyi József és Rátonyi József. Azóta szülővárosában Karcagon saját bronzöntő műhelyében dolgozik. A viaszveszejtési technika egyik megújítója. 1978-ban megszervezte Nyíregyháza-Sóstói alkotótelep bronzöntő műhelyét, 1984-től a Mezőtúri alkotótelep vezetője is. Néhány éve a Lendvai művésztelepen a bronzöntés irányítója. 1994-től Karcag Város Díszpolgára, 2001-től tiszteletbeli Nagykun Kaputány. 150 köztéri alkotását láthatjuk szerte az országban, és külföldön is. Közel negyven egyéni kiállításon mutatta be alkotásait és számos csoportos kiállításon vett részt. Több, mint két tucat díjat kapott, néhány közülük: Derkovits-ösztöndíj, Munkácsy- Mednyánszky- Szervátiusz-díj, Pro-Urbe Mezőtúr, 2007-ben Jász-Nagykun-Szolnok megyei Prima Primmissima díj.

Így kezdődött a történet, amelyet Györfi Sándor szobrászművész elmesélt.

Az itáliai rend főnöke, az idős 80 éves atya fel-

keresett, megbeszéltük, és elkészítettem a terveket. Telt múlt az idő, de semmi nem történt, majd szóltak, meghalt az atya. Gondoltam vége mindennek. Egyszer csak Budapestről hív az I. kerület polgármestere, jól ismerte az atyát, és egy cikkben most olvasott tervéről, kikutatta címemet és közölte hajlandóak megcsináltatni a szobrot. Így került sor 2006-ban az avatására. Legutóbb 1:10 méretű változata a Vatikáni Múzeum gyűjteményébe került.

Minden szobromhoz fűződik egy történet.

Térjünk vissza a kezdetekhez, kérem, meséljen gyerekkoráról.

A Nagykunság közepén olyan közösségbe születtem, akik őrizték az

Szent László lovasszobor –
Kisvárdá, 2000

Akit ősi kun tudat, kitartás, és erő vezérel

Mindszenty József bíboros mellszobor –
Törökszentmiklós, 1998

XXIII. János pápa –
Dunavarsány

Szent István – Szolnok, 2003

ősök szellemét, a kun tudatot, ami hozzá tartozik a Magyarországhoz. Szüleim mindkét ágról tanyasi emberek voltak, kéthelys-

Kun Piéta – Karcag, 1992

56-os emlékmű – Kisvárdra, 2006

ges, szabad kéményes házban nevelkedtünk négyen gyerekek. Télen ott melegegett közelünkben a lábas jószág is. A játékokat magunk csináltuk csutkából, szalmafonatból. Akkor még szép, másfél méteres magyar búza nőtt, ritka kelésű fajta-ban szaladgáltunk, ki sem látszottunk belőle. Emlékszem zizegésére és a kézi aratásokra.

Ki irányította a művészet felé?

Általános iskolában tudták, hogy jól rajzolok. A nyolcadik osztály befejezésekor tanárain csak a tanítóképzőt ismervén, azt ajánlották, és előtte a jó hírű karcagi református gimnáziumot. Egyszerű tanyasi gyerekként nem volt rálátásom a világra,

de gondoltam, ebben az országban, kell, hogy legyen rajzos gimnázium is, mert sajnáltam a veszendőbe menő négy évet. Budapestre, Győrbe, Szegedre írtam néhány levelet, hiányos címmel is elvitte a posta. A fővárosból visszajött a válasz, bevitettem az igazgatóhoz, csodálkoztak, nem is hallottak ilyenről. Elmentem felvételizni, és első jelentkezésre felvettek az üveg szakra. Bele láttam a művész világba, és érettségi után tudtam, szobrász akarok lenni. A Képzőművészeti Főiskolára a harmadik jelentkezésre sikerült bejutnom.

Tanulmányai elvégzése után hogyan boldogult?

Eltökéltem, vissza fogok jönni Karcagra, a képességet, amit kaptam a Jó-istentől közösségem javára akartam kamatoztatni. Soha nem volt céloom az egyéni karrier építése, mert az emberiséget az viszi romlásba, ha túlbujánzik az önteltség, minden baj abból származik. Ha a pénzt néztem volna, nagyon kevés szobrom lenne, és büszke vagyok arra, hogy sokan azt mondják, Karcag a szobrok városa. (35 köztéri alkotása látható.)

A műhelyben látható bronz ötvények, minek a részei, min dolgozik most, és mik a további tervei!

Tatabánya főterére Árpád honfoglaló fejedelem szobrát készítem. A pályázati munka kivitelezése ebben a műhelyben készül, az öntéstől, a kőfaragáson át az összeállításig. Árpád alatt egy pajzs, melyet a hét vezért szimbolizáló hét kőlap emel fel, és legfelül egy Napkorong zárja a kompozíciót. Terveim? – elgondolkodik – folytatom, amit még nem csináltam meg, megtanultam a szakmát, talán kicsit bőlcsebbé váltam, mélyebbre látok, remélem lesz még annyi időm, hogy megvalósítsam például a „Kommunista diktatúra áldozatainak” döbbenetes emlékművét. Cegléd városa hirdette a pályázatot, és a megbízást én kaptam. Az öt méteres csonkolt piéta torzó, a sok millió áldozatnak, a meg nem született gyerekeknek, anyáknak, állít emléket. Sok kispasztikám születik abból, hogy az elkészült nagy szobrot tovább gondolom. Szeretném többek között megcsinálni a „Református életfát” Debrecennek is.

Győrfi Sándor hihetetlen energiával alkot és dolgozik, a Magazin nevében sok erőt, és jó egészséget kívánok munkájához.

Németh Andrea

Magyarok Országos Gyűlése

Böjte Csaba testvér az ünnepség díszvendége

Ülése, Bösztörpuszta 2012

Semjén Zsolt, Balog Zoltán és Hölvényi György látogatást tett a Magyarországi Evangélikus Egyház vezetőségénél

Budapest – Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Balog Zoltán miniszter (EMMI), Hölvényi György egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár 2012. július 17-én a Magyarországi Evangélikus Egyház vezetőségénél tett látogatást. A kormány képviselői bemutatták az új egyházügyi államtitkárt Gáncs Péter elnök-püspöknek, Pröhle Gergely országos felügyelőnek, Fabiny Tamás püspöknek, Szemerei János püspöknek és Kákay István országos irodaigazgatónak.

Hölvényi György államtitkár elmondta, hogy az állam és az egyház viszonyát a cselekvő szolidaritás jegyében képzeli el. A felek egyetértettek abban, hogy az állam és egyház kapcsolatának hosszú távú alakításában elsődleges szempont a társadalmi szolidaritás és a közjő erősítése. Fontosnak tartják ugyanakkor, hogy az együttműködést és az intézmények finanszírozását is a társadalmi szolidaritás és a kiszámíthatóság jellemezze. Az evangélikus egyház vezetői kifejtették, hogy természetesen tudomásul veszik az állam nehéz gazdasági helyzetét, és mint azt az elmúlt években is többször elmondták, az „együtt sírunk, együtt nevetünk” jegyében, nem kérik se többet se kevesebbet, mint amennyi a társadalom más szereplőinek jut.

Balog Zoltán miniszter átfogó tájékoztatást adott a közfeladat-ellátás állami finanszírozásának várható változásairól.

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes elmondta, hogy a nemzetközi egyházpolitikai egyeztetések során messzemenően számít a protestáns egyházak javaslataira.

A megbeszélésen szó esett a szociális és közoktatási szférát érintő új jogszabályok alkalmazhatóságáról is. Az evangélikus egyház vezetése és a területet felügyelő minisztérium megállapodott abban, hogy ezeket a részletkérdéseket a közeljövőben államtitkári szinten tisztázzák. Az evangélikus egyházi vezetőség hangsu-

lyozta, hogy az egyház működésében hagyományosan fontos szerepe van a kulturális jelenlétnek, külön is kiemelték a reformáció 500. évfordulójának méltó megünneplését 2017-ben, valamint a Deák téri Insula Lutherana fejlesztésének fontosságát. Az evangélikus vezetők kiemelték, hogy az EMMI szervezeti keretében az egyházügyi mellett az egyház szolgálatában fontos szakterületek sznergiái jól hasznosíthatóak, üdvözik ezt a szervezeti megoldást. Tekintettel arra, hogy jelentős közéleti vita zajlik a kommunista titkosszolgálati múlt feltárásával kapcsolatban az evangélikus egyház vezetői felajánlották módszertani segítségüket a Magyarországon példanélküli, evangélikus tény-feltárásban szerzett tapasztalataik alapján.

Horváth-Bolla Zsuzsanna
Magyarországi Evangélikus
Egyház kommunikációs vezető

Beiktatták tisztségükbe a Magyarországi Baptista Egyház új vezetőit

A Magyarországi Baptista Egyház 2012 évi közgyűlése Papp Jánost elnöknek és Mészáros Kornélt főtitkárnak választotta. Beiktatásukra június 3-án az újpéti baptista imaházban került sor. Papp János elnök székfoglaló beszédében hangsúlyozta, hogy az egyház épülete, mint otthon mindenki előtt nyitva áll, de ezt a nagy épületet csak a Jézus Krisztushoz ragaszkodó hit képes erősen tartani. Ehhez a küldetéshez kérte az egyház tagjainak elkötelezett támogatását és részvételét. Ezen az alkalmon iktatták szolgálatukba az egyház Felügyelő Bizottságát és

a vezetők munkatársait is: Durkó István missziói igazgatót, Simon Norbert gazdasági igazgatót, Dr. Bukovszky Ákos külkapcsolati szaktitkárt, Háló Gyula kommunikációs szaktitkárt, Opauszki György szociális szaktitkárt és Paróczy Zsolt oktatási szaktitkárt.

A szolgálatba állított tisztségviselőket személyesen köszöntötte Viktor Hamm, a Billy Graham Társaság európai igazgatója, Marosi Nagy Lajos, az egyház Presbiteri Tanácsának elnöke, Dr. Kovács József, a Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetségének főtitkára, Eged

Albertné Németh Judit az Egyházi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság munkatársa, Dr. Fischl Vilmos, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának főtitkára, Dr. Pecsuk Ottó, református lelkész, a Magyar Bibliatársulat főtitkára, Pataki Albert, a Magyar Pünkösdi Egyház elnöke, Dr. Lackner Pál, a Magyarországi Evangélikus Egyház programkoordinátora, valamint Csernák István, a Magyarországi Metodista Egyház szuperintendense.

A Magyarországi Baptista Egyház
Kommunikációs Osztálya

Az egyházi ingatlanrendezés 20 éve

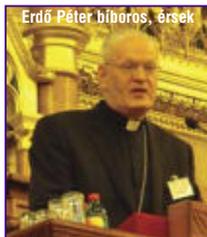
Konferencia az Országgyűlés Felsőházi termében

A történelmi egyházak vezetői szerint megnyugtatóan zárult az egyházi ingatlanrendezés. Az egyházak vezetői erről 2012. június 12-én beszéltek egy, a témában tartott konferencián a Parlamentben.

Az egyházi ingatlanrendezés 20 éve című tanácskozáson Erdő Péter, bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek szerint az 1991-ben született ingatlanrendezéssel foglalkozó törvény utat határozott meg az „értékek megteremtése számára”. Felidézte az ingatlanrendezési eljárások jellemzőit, az átvett épületek kapcsán pedig az

Semjén Zsolt

Erdő Péter bíboros, érsek

Gáncs Péter evangélikus püspök szerint a kártalanítás két évtizedére „tekinthetünk úgy, mint örömteli újrakezdési lehetőségre”, azt követően, hogy „negyven éven át belekóstoltunk abba, hogy milyen az intézmény nélküli lét”. Mint fogalmazott: újra kellett tanulniuk az egyházaknak a visszakapott intézmények, ingatlanok működtetését.

Balog Zoltán, mögötte István János

Erdő Péter és Gáncs Péter

Tordai Péter (középen)

Szászfalvi László

Arató László (bal szélen)

Gyulay Endre ny. püspök mellett Gyulay Kálmán v. államtitkár

oktatási intézmények munkájának beindítása körüli nehézségekről is szól.

Csomós József református püspök szintén összefoglalva a 2011-ben befejeződött két évtizedes folyamatot arról beszélt, hogy „sok zökkenővel, de mégiscsak ennek az útnak a végére értünk (...) valamennyiünk megnyugvásával zárult a kártalanítás ezen szakasza”. Megjegyezte, hogy a visszakapott ingatlanokhoz hiányoztak a működtetési források. Hangsúlyozta, hogy „pártpolitikától függetlenül, esztendőről esztendőre lassabban vagy gyorsabban, de előrehaladt” az egyházi ingatlanrendezés folyamata.

Feldmayer Péter

Tarnyák Csaba

Feldmayer Péter, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének (Mazsihisz) elnöke hangsúlyozta, hogy a magyarországi zsidóság számára többszörös hátránnyal kezdődött az ingatlanrendezés. Példaként mondta, hogy a törvény az 1948. évi tulajdoni állapotot jelölte meg az ingatlanok visszaszolgáltatásának alapjaként, miközben a zsidóság több középületét már a korábbi években elvették. Megjegyezte, hogy több évtizedes károkozás után, az ingatlanügyek rendezése lehetőségét biztosított a hívek és a társadalom szolgálatára.

Forrás: Magyar Távirati Iroda

Frigyess Ágnes
képriportjával

A „keresztény” feminizmus Slachta Margit életútja (1884–1974)

A Szociális Testvérek Társaságánakalapító főnöknője, katolikus politikus. Magyarország első női parlamenti képviselője. Az üldözöttek segítője. A kommunista hatalomátvétel emigrációba kényszerítette.

1908-ban kivándorolt Amerikába. Margit, aki nem tartott velük a ten-gereñtúlra, szülei örökségként az öñfejtésért tartotta számon. Kas-sán járta az elemi négy osztályát és a hat felsőbb leányiskolát. Ennek befejeztével 1903 májusában a tanítóképzőben képesítözt, majd három évig a Kalocsai Miasszo-

iskolai tanári végzettséget. A polgári milliöben nevelkedett leány az 1906–1907-es tanévben a györi orsolyiták polgári iskolájában tanítónö, a követező tanévben a budapesti Csalogány utcai állami tanítóképzőben nevelötanár. A kor, amelybe született, a kihívások kora volt. A kihívás kereteit a tudományos technikai haladás és a szociális gondoskodás egymástól való el-távolodása határolták. Miközben kiépült a vas-úthálózat, a gyárpar, a falvak városokká duz-zadtak, Pesten elindult a földalati, megjelentek az első autombilok, addig az ország perifériá-járól a dualizmus évtizedeiben több mint kétmil-iö ember vándorolt ki a jobb élet reményében. Ez idö tájt a tuberkulózis, a vérbaj népbeteg-ségnek számított, az élve születettek 44 száze-lékát 7 éves kora előtt elragadta a halál. A szá-zadvég magyar katolicizmusának állapotát a legkonzervatívabb egyházi publicisták is a tes-pedés, az „állövizek” idöszakaként jellemezték. A katolikus megújulást az egyháztól elszakadt értelmiségi rétegek visszahódítására és a szoci-ális problémák megoldására Prohászka Ottokár indította el a századfordulón. Kortársai és szö-vegségei közül megemlítendő Zityh Nándor és Giesswein Sándor.

Több mint száz esztendővel ezelött, 1884. szeptember 18-án született Kassán, lengyel eredetű nemesi családban Slachta Margit. „Alakját csaknem elnyelte a feledés” – állapította meg egyik legelső életrajzírója, Palkó Magda. „Az idösebb nemzedék is legfeljebb arra az elkeseredett harcra emlékszik, melyet Slachta a felszabadulás után a köztársaság és az iskolák államostítása ellen folytatott...” Az elmült négy évtizedben Slachta Margitról egy szélsöségesen reakciós, bigott apáca képe élt.

Vajon ki volt valójában Slachta Margit? Hogy nem mindennapi egyéniség, az bizonyos. Ha az lett volna, ellenfelei sem foglalkoztak volna vele annyit. A magát keresztény feministá-nak nevezö Slachta Margit saját életében nem az elvart példát követte, söt, szinte egész mü-ködése egyfajta lázadás a bevett normák ellen, együtt a megörzés és megújítás ellentmondásos egységével. Az alábbiakban egy kivételes sze-mélyiség életútját ismerhetjük meg, ötvözve sa-ját kora keresztény nőképeinek vázlatával.

A gyermek- és fiatalkor

Lengyel nemesi származású ösei a történelmi Felvidéken élt gazdag földbirtokosok voltak. (A „slachta” szó lengyelül maga is „nemes” je-lent.) Édesapja, zadjeli Slachta Kálmán 1882-ben vette feleségül az ugyancsak földbirtokos családban nevelkedett sárosi Saárossy Bor-bálát. Házasságukból a másodikként született Margit mellett még öt leány származott. Életük jómódban indult, de szegénységben és boldog-talanságban folytatódott: a vallásos buzgalmat ellenző, meglehetősen könnyelmű férj 1907-ben még a Kassai Takarékpénztár vezérigazgatója volt, ám felelötlenége miatt tönkrement, majd feleségével és három kisebb gyermekével

nyunk nővérek Tanárképzőjének bejárö diákja lett, s itt szerzett német–francia szakos polgári

A szociális kérdés katolikus szellemű meg-oldásának elindítója XIII. Leö pápa Rerum No-varum kezdetű enciklikája volt. Magyarországon a XIX–XX. század fordulóján ezt a munkát nö-védelmi téren gr. Pálffy Pálné, szül. Károlyi Ge-raldine (1836–1915) kezdte el 1897-ben a Katolikus Munkásnökök Véddögyesület megalakítá-sával (ez az egyesület 1898-ban a Katolikus Növédö Egyesület, 1906-ban az Országos Kat-holikus Növédö Egyesület nevet vette fel – a névváltozatok a feladatkör bővülését jelzik (nemcsak munkásnökökkel, hanem minden növel és országos szinten). A védögyesület alapítá-sánál férfiak is bábáskodtak: Bundula Mihály, ekkor a Budapesti Központi Szeminárium spiri-tuális, 1904-től nagyváradi kanonok karolta fel az ügyet. 1904-ben Geöcze Sarolta szakszerve-zeti alapon indította meg a munkásnökök szerve-zését, mégpedig a Budapesti Keresztény Mun-kásegylet keretein belül mint a Magyar Kereszt-ény Munkásnökök Szakosztályát. A „keresztény”

jelző egyértelmű elhatárolódás volt a szociáldemokrata szerveződésektől. A szakosztály harmas célja: 1. a nőmunkások erkölcsi oltalmazása; 2. anyagi érdekeik védelme; 3. szemben a szociáldemokrata családbontó irányattal, a családi élet ápolása és szilárdítása.

Néhány konkrét elvárás, illetve vállalás: díjtalan munkaközvetítés; ingyenes jogi tanácsadás; szolidaritás: beteg tagok kíségetése, ápolása, munka nélküli tagok segítése; takaré-

perselyek felállítására (munkaeszközök beszerzésére); fogyasztási szövetkezet felállítására; szakképzés (vegytan, házimunka, helyesírás stb.); művelődés: könyvtár szak-, „szívnyemesítő” és szórakoztató művekből; házbérsely szervezése (lakbérfizetésre takarékoskodás); vallás-erkölcsi és közhasznú előadások (egészségtan, életmentés, nevelés; gyermekápolás, antialkoholizmus, állattartás és -védelem stb.); közös kirándulások, énekkar, közös ünnepek – ma csapatépítő tréningnek mondanánk; külön speciális feladatot jelentett a vidékről a városokba, főleg a fővárosba áramló nők felkarolása – cselédosztályok szervezése. Az állást kereső, helyismeret és kapcsolatok nélküli nők gyorsan elvezethettek a városi dzsungelben (prostituáció, kismemizett cselédsors). A Vasúti Misszió aktivistái (kékszalagos, Máriás érmet viselő hölgyek) a pályaudvarokon várták a munkakereső nőket: elhelyezésükre 20 személyes otthont nyitottak, eligazításokat adtak. (A későbbi Szent Zita Körök erre a feladatra specializálódtak.)

Nyilvánvaló, hogy a vallási alapon szerveződő érdekképviseletek új típusú válaszként is szolgálták a századfordulón rohamléptekkel izmosodó szociáldemokráciára. Nézzük, miként foglalmazták meg a keresztény értékrendre hivatkozó első nőszervezetek céljait! „A keresztény katolikus munkásnők erkölcsiségének oltalma és védelme, visszatartva őket a veszélyes

Parlamenti képviselői mandátumának átvétele 1920-ban. Beszédet tart a Szentháromság téren

társaságoiktól, alkalmaktól és szövetkezetektől. Anyagi jólétük előmozdítása az által, hogy tagjainak biztos és olcsó lakást és ellátást biztosít lehetőleg az irgalmas nénék (az irgalmas nővérek), egyébként más megbízható úrinők (védnőknők) felügyelete és gondozása alatt. Keresztény nevelésök folytatása vallásos oktatások, épületes és szórakoztató előadások rendezése, könyvtárak létesítése, a szükséges házimunkába való bevezetés és mindazokban való útbaigazítás által, amikre egy jó katolikus magyar munkásnőnek vagy cselédanyának szüksége van. Tagjait anyagi támogatásban is részesíteni akarja akkor, ha – önhibájukon kívül – munkához nem jutnak vagy munkára képtelenné válnak. Tagjait, minden munkaviszonyokból kifolyó igazságtalan bánásmóddal szemben, jogi véde-

lemben részesíti.” A női szerveződések terén párhuzamos munkák folytát: 1906-ban megalakult a Magyar Keresztény Munkásnők Országos Egyesülete (Geócze). Ugyanebben az évben az Országos Katolikus Nővédő Egyesület is zászlót bontott – tehát a századfordulót követő első években már legalább két országos hatósugarú keresztény nőszervezet létezett és működött. Nincs nyoma, hogy a két szervezet különösképpen együttműködött volna.

Főhősünk a Pálffy né Károlyi Geraldine grófnő által képviselt irányattal került kapcsolatba. A grófnő kezdetben osztályának hölgyeivel dolgozott, majd az akkor már meglehetősen számban lévő értelmiségi nőkhöz fordult, hogy a pártfogásra szoruló patronesszei legyenek. Így nyerte meg munkatársának 1902-ben Farkas Editet. Edit régi nemesi családból származott, ismerte a világnyelveket, polgári iskolai tanári diplomát szerzett. A patronesszek munkáját olyan sikeresen irányította, hogy 1906-ban már az Országos Katolikus Nővédő Egyesület alelnöke – e tisztségben Nyírtótl Brassóig járta az országot, és előadóként terjesztette a nővédelem eszméjét. Idővel felismerte, hogy önkéntes munkatársakkal nehezen éri el célját, s hogy igazi eredményt csak akkor ér el, ha olyan munkatársai lesznek, akik egész életüket ennek a munkának szentelik. Külföldi példákat ismerve, 1908-ban megalapította a Szociális Missziótársulatot, szociális és nővédelmi területen dolgozó fogadalmas nővérszervezetet. Indulásakor a missziótársulat még nem volt szerzetesrend, hanem a szerzetesközösség és a világiak közötti helyett foglaló egyházi szervezet, ma úgy mondanánk, hogy apostoli életre egyesült közösség. Tagjai tehát nem apácák, nem tettek nyilvános fogadalmat, hanem csak ún. magánfogadalmat. (Ez utóbbit két elemét, az engedelmességre és a szegénységre

vonatkozót bármely pap feloldhatta, csak a tisztasági fogadalmat feloldásáért kellett Rómához fordulni. Nyilvános fogadalmat csak a kongregációk, illetve a rendek tagjai tehettek, feloldozást kizárólag Róma adhatott.)

Slachta Margit még képzős éve alatt hallotta előadni Farkas Editet a patronázsról, a munkásnők védelméről. Farkas Edit karizmatikus egyéniség és nagyszerű szónok volt. Gárdonyi Géza őt nevezte „A bibliás asszonynak”. Előadása életre szóló hatást tett Slachta Margitra, és lelkesedést keltett benne a gyakorlati szociális munka iránt. Majd megismerkedett Korányi Saroltával, a magyar nőnevelés egyik nagy alakjával, aki ugyancsak alelnöke volt az Országos Katolikus Nővédő Egyesületnek. E két nő tevékenysége és szellemisége eltérítették Slachtát eredeti hivatásától: először Győrben bekapcsolódott a patronázs munkába, majd 1908-ban megvált a tanítástól, hogy minden erejét a szociális munkának szentelhesse. 1908. november 19-én az elsők között lépett be a Farkas Edit által akkor alapított Szociális Missziótársulatba.

A missziós nővér

Slachta Margit élete a Szociális Missziótársulattól haladt a politika felé. A missziótársulat nem szerzetesrend, hanem a világi és a szerzetesi élet között helyet foglaló egyházi szervezet. Tagjai nem nyilvános fogadalmat, hanem ún. magánfogadalmat tettek. Slachta egyéniségének épp egy ilyen közösség felelt meg: közel Istenhez, de közel a világi élethez is.

Az ekkor 25 esztendőes ifjú nőből az elkövetkezendő kilenc év alatt a keresztény nővédelem és a katolikus szociális munka ismert szereplője lett. Fáradszaktalanul tartotta egyik előadókörutatót a másik után, adományokat gyűjtött, építette a Szociális Missziótársulat erdélyi szervezeteit. 1915-ben szociális iskolát nyitott, szerkesztette az Értesítőt, A Keresztény Nőt, amely utóbbi 1918 márciusától Magyar Nő elnevezéssel jelent meg. Slachta Margit cikkek sorozatát publikálta a nők érdekképviseletéről és választójogáról.

Ország-világ előtt vállalta és népszerűsítette a keresztény feminizmust, amellyel elhatárolódott a radikális liberális feminizmustól, de elhatárolódott a konzervatív, a nőket csupán családanya szerepben elfogadó nézetektől is. A Slachta által képviselt feminizmus családközponterű volt, de a családi kötelességek mellett a jogokról is szólt. Tanulhasnank a nők is! – követelte, de míg a radikálisok minden kenyérkereső

pálya megnyitása mellett voltak, addig Slachta a női mivoltuk megfelelő pályák megnyitását követelte. Slachta a társadalom legnagyobb feszítő

erejének a szociális problémákat tartotta. Szította Farkas Edith véleményét: nem néhány jóakarató úrhölgy jótékonykodásával lehet a szociális kérdésekhez nyúlni, hanem a szervezett szociálpolitika keretei közé kell állítani a szociális gondozást.

Slachtát a közjó iránti hatalmas vágy motíválta leginkább arra, hogy közéleti-társadalmi szereplést vállaljon. 1918-tól a Keresztényszociális Néppárt tagja. 1918. október 28-tól a párt „női tagozata”, az általa szervezett Keresztény Női Tábor élén állt és a nőket kívánta megszervezni keresztény, nemzeti, legitimista és szociális alapon az országos és helyi szintű politikai tevékenységére.

Az első női képviselő

Ilyen közéleti múlttal nem meglepő, hogy 1920. február 26-án a kormányra került Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja (KNEP) képviselőjében Slachta Margit Magyarország első női képviselőjeként foglalhatta el a „hon-anyai széket” a nemzet-gyűlésben.

Parlamentári szűzbeszédét 1920. április 23-án tartotta. Beszélt a gyermekhalandóságról, az anyavédelemről. Javasolta, hogy módosítsák a munkásnőkre vonatkozó törvényeket, alkalmazzanak női iparfelügyelőket, biztosítsák az anyaság védelmét, s adjanak az ipari munkásságnak évente kétfelhét szabadságot. Kérte a szoptatás rovására elterjedt dajkaság eltörlését (pontosabban korlátozását), így szorítván rá a tehetősebb hölgyeket is gyermekük anyatejes táplálására. Sürgette az erkölcsrendészet revízióját s az iskolák reformját.

Tévedtek, akik azt hitték, szavát is alig lehet hallani majd a nemzetgyűlésben. Az 1920. március 25-étől 1922. február 16-áig tartó képviselői ideje alatt összesen 28 beszédet tartott, melyekben 67 nagyobb témakört fejtett ki.

Az 1920–22-es nemzetgyűlés alkotta meg a hírhedtét vált „bottörvényt” (1920. évi XXVI. tc. a vagyon, az erkölcsiség és a személyiség hatályosabb büntetőjogi védelméről), amit később Slachta Margit nevéhez kötöttek. A csusztatásra az adott lehetőséget, hogy az elsőként tárgyalt, az árdárgító visszaélésekről szóló 1920. XV. tc. is tartalmazza egy mondatban a botbűntetés ideiglenes lehetőségét, s maga Slachta is kemény szavakkal érvet mellette abból a meggyőződésből, hogy a szegény családokat védi. Idővel egyes felületes (vagy tudatosan manipu-

latív) cikkek egybecsúsztták a baloldali elleni támadást, a botbűntetést és Slachtát.

Az alapító főnöknője

1922. február 16-án véget ért a parlamenti ülészak. Farkas Edith főnöknő nem adott engedélyt arra, hogy Slachta a következő választáson induljon. Kettőjük burkolt vitája a politikai szereplés vállalható mélységéről odáig fajult, hogy Slachta Margitot 1923. május 5-én több társával együtt elküldték a Szociális Missziótársulathoz, fogadalmukat semmisnek minősítették. Ezzel Slachta életének egy meghatározó szakasza zárult le. Néhány nap múlva, május 12-én megalakította a Szociális Testvérek Társaságát, amelynek július 15-étől választott főnöknője lett. Az 1930 és 1932 közötti két évet leszámítva – amikor az angyalföldi városi törvényhatósági bizottság tagja – négy évtizeden át, 1963-ig irányította a társaságot. 1937. november 3-án megnyitotta a Katolikus Női Szociális Képzőt, ahol szociális munkásokat okítottak. 1942-től az egész országban ún. világnézeti kurzusokat szervezett, hogy a keresztény értékrend erőteljes közvetítésével ellensúlyozza a hitleri propagandát.

Az emberiség szószólója

Ahogy közeledett a hitlerizmus, úgy tért át Slachta a gyakorlati útra. Számátlan petíciót, fôliratot, közbenjárást írt és terjesztett a hatóságok elé. 1940. november 8-án a Keresztény Női Tábor nevében beadványt írt a munkaszolgálatosok érdekében. A katolikus konvenciót 1939-ben létrehozták érdekvédelmi szervüket, a Ma-

gyar Szent Kereszt Egyesületet, melynek társelnöke lett Slachta Margit. Felszólalt a zsidók érdekében. 1941 telén a körömszei deportálás ellen tiltakozott. 1942 tavaszán pedig amikor a szlovákiai deportálásokról befutottak az elsô hírek a Magyar Szent Kereszt Egyesülethez, Slachta Margit személyesen gyôzött meg a tragikus helyzetrôl.

Slachta kiáltását sem a magyar állam illetékesei, sem az egyházi fórumok nem hallgatták meg. Miután 1943. február 8-án Szlovákia bejelentette a teljes zsidótalantást, Slachta nem nyugodhatott. Rómába utazott, és 1943. március 11-ére sikerült is kieszközölnie a pápai kihallgatást, melynek eredményeként XII. Pius pápa utasította a hét szlovákiai püspököt, hogy tiltakozzanak az államelnöknel és a miniszterekkel, valamint elrendelte, hogy Szlovákia összes templomában tiltakozó pásztorlevelet olvassanak fel. Mindezek eredményeként a deportálás elmaradt.

Keresztény hite, humánuma életveszélyt is

nemzet erkölcsösségének védelmérl is gyakran szôlt – mai értékítéletünk szerint konzervatív alapról.

A politikai élet balra csúszásával mind lehetetlenebbé vált politikusi pályája. Az 1947. október 28-án mondott beszédét külpolitikai érdekeket sértônek minôsítették (bíráta a Szovjetuniót és Jugoszláviát), s október 30-án a mentelmi bizottság javaslatára hatvan napra kizárták az országgyûlésbôl. Utolsó – alapri közbejárásokkal meg-megszakított – parlamenti beszédét 1948. június 16-án tartotta, szenvedélyesen ellenzve az egyházi iskolákat államosító törvényre emelték az iskolák államosítását, az ülést bezáró Himnusz éneklésekor Slachta tûntetôen ülve maradt. Ezért a mentelmi bizottság most készer hat hónapra zárta ki a törvényhozásból.

Letartóztatástól tartva 1949 januárjától a domonkos nôvérek zárdájában rejtôzött. Még beadta indulási kérelmét az 1949. évi választásokon, de azt az illetékesek elutasították. A választás napján, május 15-én megjelent az urnánál, kockára téve személyes szabadságát. 1949. június 22-rôl 23-ára virradó éjjel két szociális testvérrel együtt Ausztriába, s onnan szeptember 16-án Tóth Etelka álnéven az Amerikai Egyesült Államokba távozott.

Az emigrációban

Az emigrációból Nemes Margit néven levelezett Magyarországra, Nemes Borbála néven pedig a Szabad Európa Rádióban szerepelt. 1951-ben visszatért Bécsbe a hazatérés csalfa reményével, majd 1953. május 5-én, immár saját nevével másodszer, végleg Amerikába érkezett. Emigráció elsô éveiben még aktív próbált maradni, de erejébôl csak eseti akciókra futotta. A politikától visszavonult, s hallgatásba merült.

Slachta Margit életének utolsó éveiben mindentôl megfosztódott. Fiatalkori zseniális képességeit felôrölték az elmeszesedett erek. Kilencven éves korában, 1974. január 6-án halt meg Buffalóban, a Szociális Testvérek Társaságának rendházában.

Halála után 11 évvel, 1985-ben Izrael államtól megkapta az Igaz Ember kitüntetését, és emlékére fát ültettek a Yad Vashem kertjében. 1995. március 15-én Slachta Margit és a Szociális Testvérek Társasága emlékéremet kapott a magyar kormánytól, május 7-én megkapta a Magyar Köztársaság Bátoraság érdemjelét. Küzdelme nem csak ezért nem volt hiábavaló: a Szociális Testvérek Társasága mûködése itthon is újraéledt. Jönnek a fiatalok, folytatódik a munka a rendszerváltás utáni Magyarországon is.

Forrás: Balogh Margit (Historia 2000/05-06)

vállaló embermentô munkára sarkallta. A szûrke testvérek mintegy ezer zsidót mentettek meg.

Ismét politikai szerepkörben

Slachta Margit 1945 elején visszatért a politikai közéletbe. Az 1945. évi nemzetgyûlési választásokon pártonkívüli jelöltként a Polgári Demokrata Párt listáján került ismét a parlamentbe. Az 1947-es választásokon viszont már a Keresztény Női Tábor programjával jutott mandátumhoz. Az 1945 és 1948 közötti parlamenti felszólalásai többségében a jogelviség, a jogbiztonság és jogrend kérdésével foglalkozik. Ezek biztosítását csak a Szent István-i államrend fennmaradásában látta. Ezért is emelt szót az 1946. január 31-én elfogadott köztársasági törvény ellen. Az államforma eldöntését – Mindszenty József hercegprímáshoz hasonlóan – egy békekötés utáni népszavazásra bízta volna.

1946-ban sürgette a diplomáciai kapcsolatok helyreállítását a Vatikánnal. 1947. április 16-án nagyívû beszédében a vallásos nevelésért emelt szót. A határokon kívül rekedt magyarság és a kis nemzetek jogairól, a családi életéről, a

MNC konferenciahét Balatonszárszón

Öltözzétek fel magatokra az Isten minden fegyverét!

Az efézusi levél fent idézett igeverse volt a Magyar Népfőiskolai Collegium konferenciahétének összefoglaló címe, július 23–29-ig, a balatonszárszói konferenciahéten.

Ez alkalommal is igen fontos kérdések kerültek megbeszélésre, amelyek a világ magyarságára tekintettel fogalmazódtak meg. Ilyen előadásokat tartott dr. Márkus Béla Nyíró Józsefről, dr. Fodor Ferenc a gazdasági erkölcsről, dr. Fodorné dr. Nagy Sarolta a keresztény nevelésről, valamint Törő Gábor országgyűlési képviselő, Ft. Csúry István püspök, dr. Csikány Tamás egyetemi tanár, dr. Szarka Gábor HM-kabinettfőnök, dr. Kiszeli István, dr. Hankó Ildikó és dr. Raffay Ernő.

Jelenlegi magyar helyzetünket Balog László, a Közszolgálati Közalapítvány elnöke, dr. Lentner Csaba, Tóth Gy. László, Záruig Péter Farkas, dr. Kocsis Attila, dr. Tőkéczi László és dr. Ka-

Az úrvacsorás záró istentiszteleten Ft. Horkay László ágendázik

A konferencia résztvevői

tona Sándor elemezte és egyértelműen megalapították, hogy Magyarország nehéz hely-

zetének kialakításában döntő tényező volt az Európai Parlamentben jelen levő baloldali magyar politikusok eléggé el nem ítéltet magatartása. Az előadók közül igen fontos volt mind az, amit az ifjúság nevelésével kapcsolatosan, dr. Tőkéczi László egyetemi tanár mondott. Hangsúlyozta, hogy a jó nevelésnek is van központja és itt azokat a fiatalokat képezik, akik áldozatkészek a hazáért, akik nem azt nézik, hogy mit lehet elvenni a mások asztaláról, hanem azt, hogy mit lehet odaadni az ország jobbitásáért.

A kulturális műsorokban hallottak Meleg Vilmos színművész, Sebestyén István mese-mondó, Mészáros János Elek énekes programját, valamint a forrófalvai csángó programot, amelyet Antal-Vajda János vezetett. A Kárpát-medence középkori magyar kastélyait, templomait és várait Gondos Béla művészettörténész mutatta be estéről-estére.

Magyar igehirdetés Párizsban

Július 1-én a párizsi magyar reformátusok között szolgált Nt. Nagy Lenke, aki már több alkalommal is biztonyságot tett Isten megtartó szeretetéről és kegyelméről, ebben a közösségben.

Az alkalomnak külön felemelő jelleget adott,

Derecski David Arnold keresztelője

A szeretetvendégségen

hogy ekkor keresztelte meg immár a negyedik kisgyermeket, ebben az évben. Az istentisztelet után, a jelenlevők szeretetvendégségen vettek részt, ahol Anne Marie Heddad gondnok asszony köszöntötte a szolgálatot végző lelkesítőket, a kisgyermeket, a szülőket s a jelenlevőket.

Ülésezett az MRETZS

Július 28-án tartotta zsinati ülését a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata. Ft. dr. Erdélyi Géza lelkesítő elnök megnyitotta az ülést, Ft. Horkay László ny. püspök hirdette Isten Igéjét, majd Ft. Kovács Zoltán, az MRETZS világi elnöke köszöntötte a jelenlevőket.

Ezt követően, Csoma Gergely szobrászművész csángó értékeink megőrzéséről szolt, majd Kuti Géza esperes beszámolt a Dunántúli Egyházkerület ünnepeiről.

Az ülésen dr. Tóth Miklós a Heidelbergi Káté 80. választásával kapcsolatos álláspontot szavaztatta meg a jelenlevőkkel. Ezt követően, a Tanácskozó Zsinat nyilatkozott a Selye János Egyetem szlovákiai visszaminősítése tárgyában, továbbá tiltakozását fejezte ki a Székely Mikó Kollégium visszaállításával kapcsolatosan, melynek során jogtanácsosokat juttatott börtönbe a román Bíróság.

Dr. Bodnár Ákos: Mindennapi evangélium címmel tett biztonyságot Isten megtartó kegyelméről. Ezt követően beszámolóik hangzottak el a Bizottságok jelenlevő tagjai részéről, majd a szentpétervári orosz reformátusok szolgáltak szép énekek a jelenlevők előtt.

A Tanácskozó Zsinat ülése július 29-én, vasárnap ért véget, amikor is a balatonszárszói református templomban Ft. Erdélyi Géza hirdette az Igét, majd Ft. Horkay László ágendázott, az úrvacsorás istentiszteleten.

Főgondnoki életút...

A közel múltban jelent meg a San Fernando völgyi (Los Angeles, USA) Magyar Református Egyház egykori főgondnokának, Törőcsik Jánosnak a naplója, melyben életének egyik legjelentősebb szakaszáról olvashatunk.

A napló visszatekintve foglalja magába fiatalságának szép történeteit, de azokat a nehéz időszakokat is, amikor megváltozott körülmények között kellett családjának új életeret biztosítani. Törőcsik János a San Fernando völgyi Magyar református Egyházban olyan munkát végzett, amelyben példamutató minden határon túli magyar számára. Volt olyan időszak az éle-

Törőcsik János

tében, amikor a leégett református templomot kellett nagy munkával és fáradozással újra felépíteni és a gyülekezetet még inkább összefogni. Most hálaadással emlékezik vissza könyvében a nehéz időkre, mert mind végig megsegítette őt az Isten.

Ft. Csomós József püspök Igét hirdeti

Június 23-án, a sárospataki református templomban tartotta az ünnepi évzáróját a Teológiai Akadémia.

Az igehirdetés szolgálatát Ft. Csomós József, a Tiszáninneni Egyházkerület püspöke tartotta. A püspök igehirdetésében hangsúlyozta, hogy minden a szívünkben dől el, ezért tartsunk

Évzáró a Sárospataki Református Teológiai Akadémián

távol magunktól minden családságot és hamiságot. Dr. Dienes Dénes rektor helyettes a 126. Zsoltár 4. versével nyitotta meg az akadémiát

Pályakezdő lelkipásztorok

közgyűlést, aki külön üdvözölte a Népfőiskolai Collegium üv. elnökét ezen az alkalmon. Évzáró beszédet dr. Enghy Sándor rektor mondott, aki azt hangsúlyozta, hogy a Sárospataki Teológián a legfontosabb disciplina az evangélium tiszta hirdetésének az elsajátítása.

A diplomaosztón összesen 65-en jelentek meg, majd az ünnepség végén a hallgatói jutalmak és díjak átadására került sor. Ez alkalommal Keresztényi Klára részesült a Népfőiskolai Collegium jubileumi kitüntetésében azért a szolgálatért, amelyet évek hosszú során a Népfőiskola javára végzett.

Az MRE zsinati ülése

Május 24-25-én tartotta a Magyarországi Református Egyház XIII. zsinati ciklusának tizedik ülését. A megnyitót áhítatot Simonfi Sándor esperes tartotta, majd ezt követően dr. Huszár Pál, a Zsinat világi elnöke nyitotta meg az ülést.

A napirendi pontokat követően, a Heidelbergi Káté Bizottság munkájáról következett beszámoló, melyet dr. Márkus Mihály ny. Dunántúli püspök terjesztett elő. Valójában, a Heidelbergi Káté 80. válaszának utolsó mondata körül alakult ki a legnagyobb vita a zsinati ülésen. A Zsinat elnöke nem látta helyén valónak a Kátében szereplő mondatot, ezért az ülés

vezetője szavazásra tette fel a nagy vitát követően, a 80. válasz körül kialakult véleményeket. A zsinati tagok 57:17 arányban úgy döntöttek, hogy az eredeti megfogalmazás maradjon, az új fordítás esetén is.

Fontos napirendi pont volt az SDG Konferencia Központ jogállásáról szóló szavazás, amellyel kapcsolatban a jelenlevők úgy szavaztak, hogy az SDG Konferencia Központ önálló jogi személyiségét megszüntetik. A Konferencia Központ ugyanis olyan gazdálkodási rendet vezetett be, amelyhez szükségtelen az önálló jogi személyiség. Emiatt, az Alapító Okiratot a Zsinat visszavonta. A zsinati ülés második napját Brunner Vilmos csákerényi lelkész imádsága nyitotta meg. A tanácskozáson megszavazták

a Dobos Károly, a Makkai Sándor és az Imre Sándor díjat. A Zsinat ezt követően, a lemondás miatt megüresedett zsinati bírói tisztségre új bírót választott, majd a Reformátusok Lapja átalakításával kapcsolatosan hozott döntést a testület, melynek során megváltoztatta a lap tartalmi és területi formáját, s az árát 165,- Ft-ban állapította meg, a korábbi 145,- Ft helyett. A hitelap státuszát egyházon belüli jogi személyiséggént határozta meg a zsinati ülés.

A Zsinat tizedik ülése, a fentiekben kívül beszámolt a jogalkotási munkáról, meghallgatta a Nyugdíjügyi Intéző Bizottság javaslatát, a befizetésekkel kapcsolatosan, valamint meghallgatta dr. Horváth Erzsébet beszámolóját, az MRE Tényfeltáró Történelem Bizottság munkájáról.

II. Magyar Világtalálkozó

A Budapest – Szilágyi Dezső téri református templom adott otthont a II. Magyar Világtalálkozó megnyitót és záró istentiszteletének. A megnyitót alkalmával Szontágh Szabolcs és dr. Kis Boáz református lelkészek, valamint Ft. Szebik Imre ny. evangélikus püspök a záró alkalmon Ft. Szabó Sándor amerikai magyar református püspök és Ft. Harmati Béla ny. evangélikus püspök szolgáltak.

Ft. dr. Erdélyi Géza ny. püspök a kitüntettek sorában...

Nt. Szontágh Szabolcs, nt. dr. Kis Boáz lelkipásztorok, ft. Szebik Imre ny. evangélikus püspök és ft. Szabó Sándor amerikai magyar püspök

A Világtalálkozó kiemelkedő alkalmát a megnyitót ünnepség Budapesten, az Uránia Filmszínházban, ahol Ft. Erdélyi Géza ny. püspököt a magyarságért végzett munkájáért kiüntetésben részesítette.

Gyengén látók hálaadása Debrecenben

Hálaadó ünnepség volt június 2-án a Debrecen-Mester utcai templomban, abból az alkalomból, hogy az itt élő Vakok és Gyengénlátók Közössége és a Magyar Népfőiskolai Collegium tíz éve szolgálják együtt Isten nagyságos kegyelmét. Az ünnepségen Szakáll Zsombor, a Vakmisszió csoportvezetője, dr. Szakáll Szabolcs misszió-szervező, Horkay László, a Népfőiskolai Collegium elnöke és dr. Kis Boáz, a Népfőiskolai Collegium üv. elnöke, valamint Vincze András Mesterutcai lelkipásztor külön ünnepi emlékeztetőt írtak alá ebből az alkalomból.

Szakáll Zsombort köszönti az MNC elnöke

dr. Kis Boáz

Az oldalakat összeállította:

Nemzeti zarándoklat Máriapócon

Szeptember 30-án, határon túli magyar testvéreink zarándokoltak el nemzeti kegyhelyünkre, Máriapócsra, hálát adni a Könnyező Istenszülnék, a magyarság 1100 esztendejéért. Szeretettel fogadta a Szűzanya a palástja alá az Erdélyből, Kárpátaljáról, Felvidékről érkező magyar görögkatolikusokat, ortodox és református testvéreket. A nyelvi sokszínűségnek megfelelően, a Szent Liturgia bizonyos részei is románul hangzottak el, a Szatmárnémeti kórus pedig énekével szolgált az Úrnak. A koncelebrációban egy Amerikából érkezett görög katolikus atya is részt vett. Az evangéliumból hallhattuk, hogy a halászközpontok, hogy egész éjjel nem fogtak semmit, mi is elmondhatjuk néha, hogy tehéknélünk az évek, és az életünkben igazából nem történik semmi érdemleges.

Eljöttünk tehát Szűz Máriához, mert nagyon nyom minket a kereszt, és segítséget remélünk. Elhoztuk életünk minden örömét, boldogságát, gondjait, óhajait, hogy azokat megold-

ja a Szent Szűz. Kérünk egy türethetőbb jelent, elviselhetőbb jövőt magunknak és gyermekeinknek – így tanított minket a prédikáció.

A magyarságnak a hitnek az értéke kézzel foghatóan tapasztinható volt ezen a szép, emelkedett ünnepi hétvégén, mely körmennettel és Akathisztozzsal zárult.

Aszeptemberi cigánybúcsúban Máriapócon, Sója Miklós görögkatolikus áldozópapra emlékezett Telenkó Miklós prédikáló lelkes. Sója Miklós volt az első európai pap, aki felkarolta a cigányokat. 1942-ben, 70 éve hozta el először zarándoklata a hodászi romákat, nemzeti kegyhelyünkre. 100 éve született Sója Miklós, aki megtanult cigányul, lefordította nyelvükre a Bibliát, a görögkatolikus Szent Liturgiát, és bevezette őket az egyházba. Szent Kereszt felmagasztalásának emléknapja volt a héten, egy ünnemi kereszt talpazatán olvasta Telenkó atya a következő jelmondatot: „Imádkozzál és dolgozzál”. Ezt üzenté az ide zarándokló cigányoknak is, hogy dolgos, imádságos életüket tudják bemutatni a

Cigánybúcsú

Könnyező Szűzanyának. Úgy kell a keresztre nézünk, hogy a fejünk is keresztre lesz. A menny kapuján, életünk keresztjével lépünk be, mert a megpróbáltatás által jön a megdicsőülés. Mindenkinek van keresztje, kinek látványosabb, kinek nehezebb, de el kell fogadnunk, mert a kereszt által kapjuk meg az identitásunkat. A cigány nyelvű Szent Liturgia énekeit, gitáros kísérettel énekelte az egész roma közösség, akik lelkesedéssel zarándokoltak el búcsújáró helyükre, Máriapócsra. A Kossuth rádió, élő egyenes adásban közvetítette a püspöki szent

misét, amelynek végén Kocsis Fülöp Hajdúdorogi megyéspüspök, emléktáblát állított meg Sója Miklós első cigánypásztor tiszteletére. Amen.

Gyalogos ifjúsági zarándokok

Augusztus 18-án szombaton, a gyalogos zarándokokat várva az ifjúsági búcsún, a 16 óra körül kezdődő római katolikus szent misét Horváth János kálászemjéni atya mutatta be, Hornyák Imre gödöllői pap-testvér koncelebrálásával és Pásztor Károly nyugalmazott pápai prelátussal. Horváth atya a nagyboldogszszony-napi ünnepi prédikációjában kérte, hogy erősödjünk meg hitben és magyarságudatban. A szent misében, Boldog II. János Pál pápa ereklyéjével osztotta papi áldását a hívekre.

lebarnulva, sántikálva, megsérülve, fáradtan mind –, akik Miskolcra indulva vállalták a gyalogos veszkést, azt hazánk boldogulásáért felajánlva. Egyenesen a Könnyező Pócsi Szűznek mentek hálát adni, aki bizonyára sokuk szívét megérintette, és hivatásokat ébresztett az egy hetes gyalogos zarándoklat alatt, nemzetünk és egyházunk javára, gyarapítására.

A szombati programhoz tartozott még a Parasztáz szertartása a temető-

ben, a centenáriumi film vetítése, Akathisztozz, Paraklitz a bazilikában, lírits versenye, virasztás, a másnapi vasárnapi ünnep előtti.

A 17 órás görögkatolikus Szent Liturgiát Ihnát János máriapócsi főgyónató, főesperes atya mutatta be Ivancsó Sándor nyírcsaholyi parókussal és Illés bazilista atyával. Ihnát atya megemlékezett a szent beszédében arról, hogy pontosan 21 éve, hogy ezen a napon nemzeti kegyhelyünkön vendégül láthattuk II. János Pál pápát, ahol magyar nyelven, görögkatolikus szertartás szerint mutatta be a Szent Liturgiát a szentéletű pápa, és biztatta a magyarságot, hogy tartson ki a hitben ezután is, mint ahogy van a kommunista évtizedek alatt azt hősiesen tette.

A Szent Liturgia átváltozási része alatt megérezte az a közel 500 főből álló fiatal zarándokcsereg – ki lebgye,

Motorosok zarándoklata

Július 21-én szombaton zajlott le a motoros zarándokok találkozója Máriapócon, immáron harmadik alkalommal. A programok közt szerepelt az elhunyt motoros társakért való pannacláda, a motorok szépségversenye, lassúsági verseny stb. Kapin István kegyhelyigazgató atya megáldotta mind a motorosokat, mind a járműveket. A máriapócsiak babgulyással kedveskedtek az út megfáradt vándorainak. A zarándokok megnézték a Rómában készült úri filmet, amelyet a július 3-ától megtartott centenáriumi ünnepegsorozat alkalmával forgattak. Elkísérték ugyanis a görögkatolikus motorosok Kocsis Fülöp püspök urat a Vatikánba, a Hajdúdorogi egyházmegye 100 éves jubileumi évfordulóján. A motoros zarándokokat több görögkatolikus atya is elkísérte a Könnyező Szűzanyához vezető újukon, mert „minden út Máriapócsra vezet”. A motorosok szokásával köszönik el: Széles utat. Amen.

Nagyboldogasszony ünnepe

Augusztus 19-én vasárnap, Kocsis Fülöp Hajdúdorogi görögkatolikus megyés püspök tartott ünnepi Szent Liturgiát Máriapócsra a több ezres hívő seregnek, akik a búcsúba érkeztek. Az evangéliumi olvasmányból a püspök úr kiemelte az ifjú cselekedetét, aki lelkesen odaszaladt Jézushoz, megkérdezvén, hogy: „Mit kell tennem?” Az a félezer fiatal, akik együtt gyalogoltak egy héten át, 120 km-t is megtéve, ők is megkérdézik Jézustól,

mit tegyenek? Hogyan alakítsák az életüket? Jézus megválaszol az evangéliumbéli fiatalnak: „Tartsd meg a parancsokat.” Az ifjú azonban még többet szeretne. „Jó, de mit tegyek még?” Ez a buzgóság jellemző a fiatalokra, többre vágyunk, célokat tűznek ki maguk elé. Jézus megmutatja a célhoz az utat „Én vagyok az Út.” Ez a gyalogos zarándoklat, leképezi a fiatalok számára

az életet, melyben szintén vannak nehézségek, fáradtságok, mégis felülemelkedünk ezeken a cél érdekében. Itt, a máriapócsi kegyhelyen másképpen tűnnek fel ezek a megpróbáltatások, átértékelődik az élet, mert a hit szemüvegén keresztül szemléljük azt. Ezt a látásmódot visszküldjük magunkkal, mert érezzük, hogy csupán az emberi erőfeszítéseinkből mégis valami mindig hiányzik.

A centenárium évben gyakran eszünkbe jutnak görögkatolikus őseink, megemlékezünk a gyökereinkről, akiknek a példája megerősíti a hitünket. Ilyen elődökre gondolhat vissza a most diakónussá szentelt Boksai Péter is, akinek a kárpátaljai családjában a vértanúság kitartottak az igaz hitben. Végezetül a püspök úr kérte, hogy imádkozzunk a hivatásukért, papjainkért, hogy egész egyházunkban és nemzetünkben, megújuljon a szeretet!

A búcsú ideje alatt, a Vörös Kereszt véradási lehetőséget biztosított, amit hálással köszönünk.

Urunk színe változása

mezni ezt az eseményt, de mire Péter főpapa beszámolója a levelében, a feltámadás után, annak fényében már értelmet nyert számára.

Nehéz együtt élnünk a jelen válságával és a jövő lét-

bizonytalanságával. Ez így volt 2000 évvel ezelőtt is, ezért Jézus előre meg akarta nyugtatni tanítványait, hogy a keresztfeszítése után fel fog támadni, ezért mutatta

meg a feltámadás utáni megdicsőült testét egy pillanatra. Így készít fel minket is Krisztus, hogy meglessük életünk nehéz pillanatainak az értékét, hogy részese legyünk isteni dicsőségének és győzelmének. A szeretet győzelme pedig a másokért felajánlott állazatos élet.

A Szent Liturgia végén miroválás és antiódor osztás történt, valamint gyümölcsszentelés a görögkatolikus hagyományoknak megfelelően. A mi életünk is egy érlelődő gyümölcs, a pócsi, nyirvasvári, piriicei, nyírbátori idős hívek, mindannyian Megváltánk kezébe ajánlották életük gyümölcsseit e mai ünnepen.

Augusztus 6-án, Urunk színe változásának napján, a Máriapócsi kegytemplomba a helyi Boldog II. János Pál pápa Idősek otthonából és Piriice, Nyirvasvári, Nyírbátor Idősek Nappali foglalkoztatójából érkeztek kedves hívek nemzeti kegyhelyünkre, a Szent Liturgiára.

Ezen az ünnepen arra a nem mindennapi eseményre emlékezik vissza az egyház, hogy Jézus megmutatta három tanítványának isteni dicsőségét, még a feltámadás előtt. Az emberi teste Jézusnak egy pillanatra átváltozott megdicsőült testté, ezért ragyogott Péter, Jakab és János apostokok előtt. Akkor még nem tudták a követői értel-

Augusztus 15-e Szűz Mária elhunytának és mennybe vitelének ünnepe

Mosolygó Tibor atya, a Boldog II. János Pál pápa Idősek Otthonának lelki igazgatója, a következőképpen köszöntötte a búcsúzókat a Máriapócsi Bazilikában, az ünnepi Szent Liturgián: „Kedves gyászoló testvérek!” Hirtelen furcsán hangzott ez a köszönés, pedig a hívek a Szűz Anya elhunytának és mennybe való felvételének ünnepére érkeztek nemzeti kegyhelyünkre.

Miért ünnep az Istenszülő elhunyt? Azért, mert a halála egyben az égi születésének a napja is. Ezért nem a gyász színet ölti magára ma az egyház, ezért nem búslakodunk gyászolva, mert az ünnepi érzés erősebb bennünk. Rajtuk múlik, hogyan halunk meg, úgy, ahogyan élünk!

Az ikonon az Istenszülő, aki a ravatlon fekszik körbe fogják az apostokok és a szerzetesi. Minkünk sem szabad egyedül hagyni a kórházban a haladók családtagunkat paraván mögé zárva, hanem az utolsó alkalom egyikén, amikor találkozzunk, együtt imádkozva, megköszönjük azt, amiért hálával tartozunk és bocsánatot kérünk azért, amiért eddig elmulasztottunk elnézést kérni. Ez segíti a haladók-nak az elköltözést, az ittmaradónak pedig a gyászt.

Így fohászodunk a Szűz Anyához: „Imádkozzál értünk most és halálunk óráján.” Várujk tehát békével a Szűz Máriával való átköltözésünket a mennybe. A Szent Liturgia utáni kőmenet egyidőben történt a Mariccell-től

Csiksomlyóig tartó Mária-zarándokút kegyhelyein tartott kőmenettel, mely kegyhelyeken Keresztes Szilárd, Beer Miklós püspök urak és Erdő Péter bíboros úr tartották a kőmenetet. A Máriapócs-Rakamaz-Nagykároly útvonalon átívelő Mária-zarándokút szakaszát Kocsis Fülöp Hajdúdorogi görögkatolikus megyés püspök, Kisasszony búcsú napján fogja megőldani szeptemberben.

Az oldalakat összeállította és a fotókat készítette:

Papp Nóra

Ünnepi Szent László emlékmise Nyitrán

A Csallóköz szívében, Dunaszerdahelyen három napos rendezvénysorozattal emlékeztek államalapító Szent István királyunk és a Magyar állam megalakulása előtt a csallóközi magyarok. Augusztus 18-20. között több kulturális rendezvény is zajlott a városban, majd Szent István király ünnepén emelkedett ki a három napos rendezvény programja a koszorúzással, a Városi képviselő-testület ünnepi ülésével, amelynek keretében adták át Dunaszerdahely Város díját.

Augusztus 18-án és 19-én is a kulturált szórakozás volt a főszerep a városban. Augusztus 20-án Szent István király napján került sor a dunaszerdahelyi Szent István-napok kicsücsösodására. Verőfényes délutánon 16 órától került sor a Szent István téren Lipcsey György dunaszerdahelyi Munkácsy-díjas szobrászművész alkotásánál az ünnepség első felére. A megjelenteket a város polgármestere Dr. Hájos Zoltán köszöntötte, aki köszöntőjében többek között a következőképpen fogalmazott: „Szent István napja a nemzeti összetartozásunk jelképe is. Habár egyes szlovákiai magyar politikusok azt nyilatkozzák ki, hogy mi szlovákiai magyarok csak a magyar kultúra révén kapcsolódunk Magyarországhoz. Ez az elmélet a szlovák politikának maximálisan megfelel, viszont a mi közösségünknek ez az út a teljes asszimilációhoz vezet. Ennek kapcsán el kell mondanom, hogy

Csallóközbe nem vendégmunkásként érkeztek az őseink, hanem ez a föld apáink földje, ezt a területet Magyarországtól elszakították. Most pedig arról akarnak bennünket meggyőzni, hogy csak a magyar kultúra révén kapcsolódunk Magyarországhoz, és nem vagyunk a magyar nemzet része!”

Az augusztus 20-i ünnepi beszédét A. Szabó László, a város alpolgármestere mondta, aki az ünnep üzenetéről szót, Szent István király érényeiről. „Szent István elsődleges célja nem az volt, hogy leigázza másokat, nem az állandó összeütközések lehetőségét fürkészte, sokkal inkább biztonságot és békét akart teremteni országba minden lakosának, tekintet nélkül nemzetiségükre és hovatartozásukra. A rend és az igazság, az önmaga által is betartandó és betartott jó törvények híve volt. Tisztaban volt azonban vele, hogy az állam nem működhet nyugodtan és zavartalanul a szükséges bizalom nélkül. Tudta azt is, hogy a bizalmatlanság mindenképp elől a félelemből fakad, és nagyon komoly ára van, hiszen bomlasztó elemként képes kikezdeni a közösséget. Ezért István is minduntalan az egység létrehozásán fáradozott.” – fogalmazott az ünnepi szónok. A. Szabó László szerint az aktuális üzeneteket le kell fordítanunk korunk nyelvére és értelmeznünk kell azokat, hiszen a felvidéki magyarság egyre csak fogy. Beszédében szót a megosztottságról is, valamint az ok nél-

küli lázadókról és folyton folyvást a mások bűneit, hibáit felemlető és kereső emberekről is. Végezetül reményét fejezte ki, hogy amennyiben Szent István király példáját követjük, idővel elmondhatjuk majd, hogy olyan városban élünk, ahol csak másképp gondolkodó emberek vannak és nem ellenségek, ahol közös sorsunk párbeszéd eredménye, ahol gáncsoskodás helyett valódi építés és fejlesztés zajlik, ahol civilnek és pártpolitikusknak egyaránt megvan a becsülete, és arról folytatnak eszmecsere, hogy mit és hogyan lehetne jobban tenni, nem pedig arról, ki vagy mi ellen harcoljanak. Az ünnepi beszédét a koszorúzás követte, amelyen a megjelent politikai pártok, városi intézmények és civil szervezetek helyezték el virágaikat. Az ünnepséget a Szent György kórus fellépése tette megihlette. A római katolikus templom rangjai ünnepi szentmisére hívták a híveket a koszorúzás végeztével. Az ünnepnap a Városi Művelődési Központban megrendezett Városi Képviselő-testület ünnepi ülésével és a város díjainak átadásával zárult. Hájos Zoltán polgármester a város nevében In memoriam díjban részesítette a 2009-ben, 85 éves korában elhunyt kisudvarnokai születésű Marcell Bélát, a Csallóközi Múzeum egykori igazgatóját. A díjat lánya, Marcell Enikő vette át. Kötületet vehetett át František Baloška neurobiológus is, a Szlovák Tudományos Akadémia Növénytan Intézetének munkatársára.

Karaffa Attila
Pázmaneum

A nándorfehérvári diadalra emlékeztek Helembán

2012. július 21-én immár harmadik alkalommal került sor az „In memoriam 1456”. A nándorfehérvári diadal emlékére című rendezvényre Helembán. A Pázmaneum Polgári Társulás helembai képviselőjében az előző évekhez képest igencsak visszavettük a tempót, mivel a fészvált hangulatú esemény már nemcsak a testi-lelki, hanem az anyagi képességeinket is alaposan megviselte. Persze mindez nem vette el a tenni akarás vágyát és úgy gondolom, hogy az idei program is ugyanolyan értékesen, méltóságteljesen meghajolt a nándorfehérvári hősek emléke előtt – csak egy másik formában.

A régi rítusú „háttalmisézós” latin-magyar szentmisét Dr. Balogh Károly perbeti plébános úr celebrálta a helembai Szent Imre római katolikus templomban. A kezdés előtt ismertette a jelenlévőkkel a régi rítus történelmét és folyamatát. Prédikációjában elmondta, hogy a nándorfehérvári diadal és a ma történelme között három párhuzamot vél felfedezni: a bátor küzdelemmel kellőn a hovatartozásunk mellett, józan ésszel felgöngyölni a kor jeleit és hinni az egy, igaz Istenben.

Ezekre a helytálláshoz és a győzelemhez akkor is nagy szüksége volt, és most is nagy szüksége van a magyar nemzetnek. A régi rítust a vendégek közül sokan boldogan fogadták, hiszen főleg az idős generációnak a gyermek- és ifjúkorát idézte fel. Mi, fiatalabbak is érdeklődve figyeltünk, hiszen a szentmise ezen formája igen csak eltér a maitól, nem csak a latin nyelv miatt, hanem a folyamata miatt is. Ugyanis, ami mostanság az orrunk előtt zajlik egy szentmisében, azt a régi rítusban titokzatosság lengte körül, a miséző pap eltakarta testével a lényeges mozzanatokat. A szertartás felemelő hangulatát még fényesebbé tette a komáromi Concordia Vegyeskar férfikórusa a Missa de Angelis ordinárium éneklésével.

A szentmise folyamatát a Keresztelő Szent János Laikus Káplán kiadványának köszönhetően könnyebben és érthetőbben sikerült nyomon követni: A mise latin szövegét az egyházilag engedélyezett 1962-es misekönyv szerint közzéjük változtatott formában. A magyar fordítás javarészt Dr. Szunyogh Xavér Ferenc O.S.B. két-

nyelvű misekönyvből, a Magyar-Latin Misszálé 1934-es kiadásából való, a kánon szövegét pedig Mezey László professzor úr A római misekánon magyarázata és fordítása című írásából alkalmaztuk. A Pater Noster könyörgése Dobszay László „Audemus dicere...” (Jegyeztek a liturgiáról) írásából való, a zsoltárfordítások helyenként (pl. 140-es zsoltár) a Szent Gáspár Liturgikus Megújulási Mozgalom az Esztergomi Breviárium alapján készült Énekes Zsolozsma sorozatából tüntettük fel – írják a dokumentum rövid ismertetőjében. Hálás köszönt az ezért a kiadványért. A szentmisét követően Méri Lajos, a Pázmaneum helyi tagja ismertette röviden Nándorfehérvár ostromának történetét.

Köszönet továbbá minden kedves segítőnek, akik munkájukkal hozzájárultak, hogy ez évben sem maradjon el ez az emléknep.

Karaffa Attila / Pázmaneum

Bencés gyémántmise volt Sopronban

Júlyi Teodóz atya júli. 21-én szombatom a balatonfelvidéki Salföldön, Bognár István soproni Julianeum plébánosával és a pálos szerzetesekkel már hosszú évek hagyományai szerint koncelebrálnak misét az egykori erdei romtemplomnál. Bognár István plébános úr

gondolja rájuk, hogy az Úr szőlőmunkásaiéink a jó Isten kegyelmét közvetítették számára. A kapott talentumokkal igyekezett úgy bánni, hogy minél több talentumot adhasson vissza az Úr megérkezésekor. A szentmise végén mindnyájan apostoli áldásban részesülhettünk, XVI. Benedek pápa különleges felhatalmazásából, a gyémántmisés tanárunktól. A jubiláns és a helyi diákközösség részéről köszönjük a megtisztelő

Fotó: Púp Vilmos

meghívására, innét egyenesen érkeztek együtt Sopronba, hogy hálaadó gyémántmisét mutathasson be vasárnap az Árpádházi Szent Margit Plébánia híveinek és a Bencés Diákszövetségnek. A gyémántmisén együtt koncelebrált vele tanítványa is, Butsy Lajos, a kárpátaljai missziós éveiről július 12-ére hazaérkezett új fertőrákosi plébános és fegyházlelkész, aki, mint elmondta, ettől nagy örömmel kapcsolódik be a soproni diákszövetség, már jól ismert korábbi mozgalmos életébe.

A vasárnapi 11-es ünnepi nagymisén a soproni Endrédy Csanád nevére elnevezett Bencés Diákszövetség elnökét, Teodóz atyát a házigazda plébános, Bognár István után, Tuba Jenő, he-

lyettes elnök köszöntötte, aki laudációjában irodalmári és fennkölt szónoki képességgel nagyon szépen méltatta Teodóz atya 60 éves paptanári, zenei, néprajzkutatói pályafutását, emberbaráti egyéniségét. A hálaadó szentmise köszönő és tanító szavaival Teodóz atya, a mozdulatlanúságig hívőszereggel megtelt templomban szólt azokról az életpillanatairól, szüleiéről, bencés testvéreiről, tanáraitól, barátaitól, akik erre a 60 éve eltöltött papi pályán segítettek. Hálaával

budapesti, szombathelyi küldöttség és a helyi BDSZ nagy számú részvételét. Külön kiemelve az országos BDSZ képviselőtében jelenlévő Fáber Miklós elnök úr ünnepi pohárköszöntőjét, aki két személy, a jó Isten és Teodóz atya termékeny 60 évnyi együttműködéséről szólt.

A temperamentumos fiatalossággal megáldott 83 éves Teodóz atya innét még a zalai cserkészek 10 falujának meghirdetett összejövetelére igyekezett újabb tanúságtételre, így rájuk is kiterjesztve a Szentatya áldását.

Pax et Gaudium!

Németh István

Soproni Bencés Diákszövetség

Somogyi György képriortja

Jelenések könyve 1. rész

és a 144 ezer; az asszony és a sárkány; 7 csésze; 7 angyal.

Újjonnan induló sorozatomban az Újszövetség leginkább félreértett könyvének magyar-

zatával szeretnék kedveskedni a Olvasónak, ez a könyv pedig a Jelenések könyve. A katolikus egyház nem foglalkozik vele a prédikációiban, annál többet magyarázzák viszont a zsebkönyvek. Előljáróban nézzünk meg néhány fontos tudnivaló információt a Jelenések könyvével kapcsolatban, amely nélkül nem kapnánk pontos, teljes képet. Népszerű könyv, hiszen a tartalma mindenkit izgat, milyen lesz a világvége, az utolsó ítélet. Többféle értelmezésével is megpróbálkoztak a kutatók pl. az eszkatológikus-végidőitani értelmezés szerint a könyv jövődőlésai az elbeszél látomások, a Jézus második eljövételét közvetlenül megelőző időszakra, a végidőre vonatkoznak nem a szerző korára. Ennek homlok-egyenest ellentmondó a kortörténeti magyarázat, mi szerint a szerző saját kora egyházának, az 1-2. századnak a küzdelmét mutatja be és értelmezi. Az ellenfél a zsidóság és a Római Birodalom, amelyek létében fenyegetik a kereszténységet. Az egyháztörténelmi magyarázat szerint az egyház egész történelmét mutatja be a könyv, a kezdettől a világ végéig. Az egyes képek, látomások, az egyház történetének egymás után következő korszakait ábrázolja.

Az antik világban a zsidó irodalomban népszerű műfaj volt az apokalipszis. A Jelenések könyve egyszerre apokalipszis, prófécia, levél. A levél keret, közre fogja az apokalipszist. Az apokalipszis műfaj szerepe, hogy vigaszt nyújtson a szorongatott helyzetben, célja, hogy meggyőzze a hallgatókat, hogy egy bizonyos módon, keresztényien éljenek. A kinyilatkoztatás formái: epifánia, látomás, hallomás vagyis audió, természetfeletti utazás, mennyi könyv. Nyelvezete jelképes, felhasznál számokat, történelmi személyeket, eseményeket, természeti jelenségeket, szimbolikus számokat. A hetes szám pl. a teljességet, tökéletességet jelenti. Az 5. fejezetben Jézusnak 7 szarva, 7 szeme van. Elképzelhetjük, milyen furcsán hat az ember Jézus lerajzolva 7 szemmel, vagy éppen Jézus Bárány képében 7 szemmel és 7 szarvval. Természetesen ezt nem szó szerint kell érteni. A szarv a hatalmat, az Úr mindenhatóságát jelzi, a szem a tudást, itt a mindentudást jelenti.

A héber számmisztika szerint a 3 és 7 szám szent, tehát a 777 a legszentebbet jelenti. A hatos szám, mivel hét minusz egy, a tökéletlenséget, pusztítást, romboló erőket jelenti. A leginkább félreértett szám a 666, rosszakaró a pápával vagy a katolikus egyházzal azonosítják, ez visszaélés a Szentírás szövegével, mert a héber betűk számértéke, vagyis a gematria szabályai szerint ez

Néró. Néró Kr. u. 64-ben tűzvészit idézett elő Rómában, amit a keresztényekre háírtott, ezzel indokolta üldözésük megindítását. Ebben az üldözésben végezték ki Szent Pétert és Pált. Az író számművészetben élt Pathmosz szigetén. A római hatalom olykor szigetekre száműzte a közérdeket veszélyeztető egyéneket. A hagyomány János apostol írásának tartja.

A Jelenések könyve a keresztényüldöző császárok uralkodása alatt íródhatott, tehát vagy Domotianusz vagy Claudiusz, Néró, Trajanusz császár idején. A János evangélium és a Jelenések könyve jelentősen eltér stílusban a görög nyelv használatában, teológiájukban. Hasonlóság is felfedezhető pl., hogy Jézust a Bárány címmel illeti, mindkét irat használja az „élő víz”, az „élet vize” kifejezéseket. Kezdjük meg tehát izgalmas utazásunkat Jánossal, a próféciái világában. A Jelenések könyvének szerkezete:

I. A látomások első szakasza: 7 üzenet a 7 egyházközösségnek, vagyis a 7 levél. 7 pecsétes könyvtékercs, 7 harsona. Valószínűen, hogy az üzenetek, önálló levélként léteztek volna, tehát sohasem küldték el őket. (Olyan fikatív lelekek ezek, mint a magyar irodalomban a Mikos Kelemen levelek Rodostóból a néniénék.)

II. A látomások második szakasza: a Bárány

Zichy Mihály Krisztus a pápa előtt, 1871

doigokról: Krisztus második eljövetele; az 1000 éves uralom; utolsó ítélet.

IV. Különböző látomások: orákulum; meghívás az élet vizéhez.

Az első fejezet kezdetén János kijelenti, hogy Isten elküldte hozzá angyalát, görögül angelosz, aki kinyilatkoztatást adott neki. János elmondja, hogy Patmosz szigetén elragadtatásba esett, harsonaszót hallott. Jel 1,10: „...és hátam mögött olyan nagy hangot hallottam, mint a harsona...”

A harsonaszót hagyományosan a teofánia, vagyis Isten megjelenése leírására használták. Egy hang kérte tőle, hogy írjon 7 egyháznak levelet. 7 gyertyatartót látott, amikor a hang forrását kereste. A 7 gyertyatartó: a 7 egyház. A 7 csillag: a 7 egyház angyala. Az egyház angyala a közösség vezetője, püspöke, aki felel az egyház életéért. A 7 csillag közt volt az Emberfiához hasonló alak, így mutatkozott be: Jel 1,17: „...én vagyok az első és az utolsó...” Jel 1,18: az alfa és az omega, a görög abc első és utolsó betűje, a kezdet és a vég. Jézus nevezte így magát. Jel 1,16: „...és a szájból kétélű kard állt ki...” Mármint Jézus szájból. Isten Igéje, Isten parancsának hegyes kardját horrozza a Bölcsesség könyve 18,14 szerint. A dicsőséges Krisztusról szóló látomás ez, a főpapi, királyi méltóságot hangsúlyozza Jézusnak, örökkévalóságát, mindentudását, büntető haragját.

Levelek a 7 egyházhoz, 2-3. fejezet: Az Úr látomásban szól János által a 7 egyházhoz. A 7 egyház Kis-Ázsia római tartományában volt, ma Törökországban található. Efezusi a tartományi székhely Kis-Ázsiában, vagyis a Közel-Keleten. Jézus személyesen fordult a 7 egyházhoz. A levelekben kitarásra buzdít az üldözésben, kiemeli a hívek lelki gazdagságát, ami a hitben, szeretetben, lelki erőben mutatkozik meg. Azzal bátorítja őket, hogy a hit terjedése biztosított, mert ennek záloga az Ő jelenléte és ereje. De buzdít a bűnbánatra, megtérésre is. A levél prófétai felmérés, kritika és bátorítás az egyházakhoz. Mindegyik levél ugyan azt a mintát követi: parancs megírása; formula, amely Jézust a levél küldőjeként mutatja be; „tudom” szakasz, amely leírja az egyház helyzetét, megnevezi a megrovást, parancsot ad a vezeklésre, megígéri, hogy az Úr hamarosan eljön, figyelmeztet a kitartásra; felhívás a meghallásra, az evangéliumokból már jól ismert szöfordulat „akinek tüle van, hallja meg”; ígéret a győztesek jutalmazására.

A leveleket részletesen a következő számbunkban elemezzük, kezdve az Efezusi levéllel. Papp Nóra

Szent László lengyel kapcsolatai

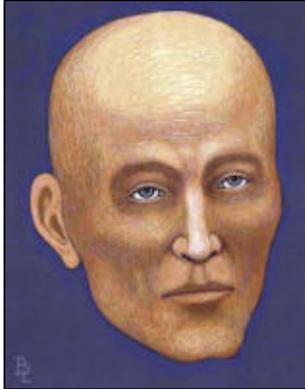
A történelmi múlt és a jelen

Szent Lászlóról tudjuk, hogy a krakkói királyi udvarban nevelkedett. Édesanyja, Richéza pedig II. Micsizláv lengyel király leánya volt. Apja, Bajnok Béla, két fiútestvérrel, Endrével (András) és Leventével került a krakkói lengyel udvarba. Ott kapott menedéket, miután apjuk, Vazul (Vaszil) merényletet kísérelt meg István király ellen. Az akkor már keresztény krakkói lengyel királyi udvar úgy fogadta be a menekülőket, hogy annak nyilván előzményei voltak.

Fontos támpont az a történelmi feltevés, amely szerint Géza fejedelem testvéröccse, Mihály, feltehetően lengyel hercegnőt vett feleségül. Jól kiolvasható a későbbiekből is, hogy Mihály hercegi rangban az akkori Magyarország észak-keleti részét birtokolta, a lengyelekkel közös határral, krakkói kapcsolatokkal. Ez lehetett az ún. „dukátus”, a hercegség területe, amelyet a király testvéröccse kapott az osztozásokor. Vazul pedig Mihály fia volt, Bajnok Bélának apja, s így Szent László nagyapja. Megvan tehát a lengyel kapcsolat, még István király megkoronázását megelőzően.

A történelmi háttér azért is fontos, mert megalapozhatja László esetében a magyar-lengyel kettős genetikai vonalat. Ma is vannak ismert magyarok, akiknek édesanyja lengyel. Az akkori Lengyelország központja még Krakó volt. S Magyarországnak közös határa volt a lengyelekkel. A jelek pedig arra mutatnak, hogy ami Géza fejedelem és testvéröccse, Mihály esetében az osztozás tekintetében megalapozottan feltételezhető, az ismétlődött meg a későbbiekben is. Akkor, amikor a „korona és kard” híres dilemmájában László apja, Bajnok Béla – okos döntéssel – a kardot s vele a vezérsejéget választotta királyi bátyja, Endre udvarában. Az ország nyugati része és a közepé I. Endre király területe maradt, az észak-keleti rész pedig Beláté, amelynek „fővárosa” aztán Nagyvárad lett. A fiatal László, Lengyelországból hazatérve, bátyjával még Biharváradon egy földvárban lakott egy ideig, nem messze a mai Nagyváradtól, amely neki köszönheti fölemelkedését. Az akkori Északkelet Magyarország hercegei számára tehát a lengyel kapcsolat volt a meghatározó. Ez jól kiolvasható a házasságokból éppúgy, mint a politikai vagy a hadászati szövetségekben, de kifejezetten hozzávéve, ahová Endre és Levente ment Krakóból, nyilván a házasságuk miatt. Lengyel csapatok segítettek bátyját és őt Salamonnal szemben, a magyaroldói csata megnyerésében is.

Bajnok Béla kiváló hadvezér volt, amit fia,

László is örökölt. Béla a „Bajnok” nevet azért kapta, mert még Krakóban nevelkedve párbajban legyőzte pomerániai ellenfelét.

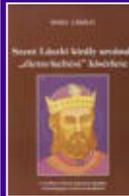
Bármennyire meglepett tehát a markánisan lengyel férfiarc megjelenése a képernyőn, arcunkat kísérleteim végén, ma már nem a kételkedés ébred bennem, amikor a képet szemlélem, hanem a bizonyosság, hogy ha csupán megközelítően is, de meggyőző ez a képmás. Itt is érvényes, hogy László király inkább lengyel édesanyjára hasonlított, mint a fiúgyermek többsége. Azt, hogy szép férfi volt, a krónikák érthető módon nem említik. Azt viszont igen, hogy „vállal magasb” volt férfításainál. S ez jel-

lemzően a lengyel-szláv gének hatása. Gondoljunk a délszláv kosárlabdásokra. A szőke haját a krónikák is megőrizték. Az erősebben kiugró magyaros arcsontok (ún. járomsontok) viszont apai örökségnek tekinthetők a győri Hermában őrzött koponya. Mongoloid jelleg? Ne feledjük, hogy magyar őseink a Dél-Úraltól keletre, európai típusú ugorokként is zömükben kerek fejűek voltak, a szláv arcknál kiugróbb járomsontokkal (a szemek alatt).

A számítógépes festői készlet és technika olyan esélyt kínál az arc-rekonstrukcióra, amely színeivel élethelibbé teszi az „éltre-keltett” arc-koponyát. Mindezt egyházművészeti múltamból merítve ismertem meg és alkalmaztam is, evangélicizációs kiállításaimon, ezzel a jelszóval: „Keresztény, magyar és európai”. Szent László király mindhárom tekintetben példaképünk lehet. Kultuszának erősítésére itt az alkalom. A győri Hermát, egyik nemzeti kincsünket, nemrégiben újították föl. Szent László ünnepén a Szent Jobbot is elviszik Győrbe. Szent László arcának „éltre-keltésére” a festői megoldás mellett Kustár Ágnes révén plasztikai arc-rekonstrukció is készült. Mindez a lengyel–magyar barátság szilárdítását szolgálja. Legyen hát jelszavunk a kutatások hatására: „Szent Lászlóval a lengyel–magyar baráti kapcsolatok további erősítéséért”, és „Szent Lászlóval – Magyarországiért!” Boda László

A rekonstrukciók készítőjének bemutatása

Dr. Boda László, a PPKE ny. egyetemi tanára, aki lapunkba is több alkalommal írt, a Krisztus-arc rekonstrukciója után újabban védőszentjének, Szent Lászlónak arcát elevenítette meg a számítógép festés-technikájának alkalmazásával. Kutatását bemutatott füzetét nemrégiben jelent meg ezzel a címmel: *Szent László király arcképe, éltre-keltési kísérlete, a győri Hermában őrzött koponya alapján (a Szent István Társulat és Szent Gellért kiadó boltjaiban)*. Elsősorban a Szent László plébániák, a Szent László Lovagrendek és a Lengyel–Magyar Társaságok figyelmét kívánjuk erre felhívni.

Mit tanulhatunk Assisi Szent Ferencről, az ökológiával foglalkozók védőszentjétől?

Talán sokan felvetődik a kérdés a cím olvasásakor, hogy miért is kéne Assisi Szent Ferenc életével foglalkoznunk a XXI. században. A 800 évvel ezelőtől élt rendalapító életének jelentősége abban rejlik, hogy ráeszmélt az élet igazi értékeire, visszanyúlt az evangéliumok eredeti üzenetéhez, lemondott önként az előkelő, gazdag életéről, amit családja biztosított a számára. Ő nem csak prédikált, hanem hiteles életet is élt. Egy olyan életet, amelynek középpontjában Isten dicsőítése, az imádság, a hála, a szeretet, a szegénység, a testvéri közösség, az alázat, és a szolidaritás álltak. Az igazi boldogság forrását kereste, amelyet meg is talált a természet szépségeiben, az élőlényekben, a testvéri közösségekben. Mára, a XXI. századra a fent felsorolt erények a háttérbe szorultak, jelentőségük lecsökkent. Viselkedésünk, a természethez való hozzáállásunk pedig nagyban függ attól, hogy képesek vagyunk-e felismerni életünk igazi értékeit, rá tudunk-e csodálkozni a körülöttünk levő világra, vagy már annyira természetesnek vesszük, hogy nem is foglalkozunk vele. Felül tudunk-e emelkedni önmagunkon és képesek vagyunk-e az alázatra?

Assisi Szent Ferenc 1181–1182-ben született Assisiben, Olaszországban. 1226-ban halt meg Assisi mellett és 1228. július 16-án avatta szentté IX. Gergely pápa. Jómódú családból származott, szülei életének középpontjában az anyagi gyarapodás, a jólét állt. Apja posztókereskedőként a leggazdagabb ember volt Assisiben. Ferenc sem vetette meg a jómódot fiatalkorában, léha életet élt, barátai körében szórta az aranyat, vakmerően nagylelkű volt. Bár feltételezhető, hogy már megtérése előtt sem tulajdonított nagy értéket a pénznek, nem az a típus volt, aki számolgatta aranyait és rajta ült. Egy betegség döbentette rá Ferencet arra, hogy milyen léha életet élt addig. Kezdtett egyre közelebb kerülni a természethez, Istenhez. Családja bolondnak tartotta Ferencet, azt gondolták a betegség elvette az eszét. Ő visszaadta minden addigi vagyonát, még ruháját is apjának, s elhagyta családját, hogy egyedül Istennek szolgálhasson. Elvonult a világtól, járta a vidéket, helyreállította az összedűlőben lévő kápolnákat, az építőköveket koldulással szerezte meg. A keresztény szabadság megélésére törekedett, s a földi dicsőség mulandóságára próbált rámutat-

ni. Később elterjedt egyszerű életének a híre, s egyre többen csatlakoztak hozzá. Erre Jézus így szólott hozzá: „Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el, amid van, add oda a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyekben. Azután jőjj, kövess engem.” (Máté 19,21)

Ez az ígerész a Szentírásból megvilágosította Ferencet és követőit, hogy mire hívja Őt és testvéreit az Úr. Ferenc semmi mást nem akart, mint az Evangéliumot élni, Krisztus követője lenni. Assisi püspöke őva intette Ferencet a radikális szegénységtől, próbálta lebeszélni róla, mondván, túlságosan nehéz utat választ. Erre Ferenc így válaszolt: Uram! Ha bármit is birtokolni akarunk, szükségünk van fegyverre, hogy megvédjük. Ilyenkor keletkeznek a háborúskodások és viszályok, melyek teljességgel meggátolják az Isten és az emberek iránti szeretetet. Ezért nem akarunk semmi mulandót birtokolni a földön.

Ferenc felismerte, hogy a vagyon nem ad lelki nyugalmat

A XIII. század az átalakulás ideje volt Ferenc korában. Megjelentek az első bankok Európában. Kezdtett fellendülni a kereskedelem, megnövekedett a közlekedés. Nagyhatalommá vált a pénzgazdálkodás. Ferenc kezdte felismerni a veszélyt, a szegénység szeretetét állította a pénz szemlével szemben, a pénz egyenlő volt a sárral az úton az ő szemében. A gondolkodásmódban is változás állt be ebben az időben: eddig a gazdagság csupán egyik funkciója volt a hatalomnak, amelyet általában a birtok fölötti uralom jelképezett. Eddig a hatalomért küzdöttek az emberek, az jelentette a gazdagságot. Mostantól pedig hatalom nélkül is gazdag lehetett valaki, a gazdagságának a pénz lett a jelképe. A mai korban a pénz teljesen beépült a mindennapokba, a legszegényebb ember sem élhet pénz nélkül, létünk szükséges alkotóelemévé vált. Ma sokkal inkább a biztonság, a nyugalom megteremtésének eszköze a pénz, mintsem egy forradalom vagy mozgalom, mint Ferenc korában. Mindez mára azt eredményezte, hogy elvesztett az Istenre való közvetlen ráutalás. Ferenc a szegénységgel több dolgot is kifejez. Az egyik, talán a legfontosabb, hogy bebizonyítja ezáltal Istennek, hogy bízik benne főntartás nélkül, ráutalja önmagát. Ugyanakkor a többi embernek is megmutatja, hogy bízik az ő jószágukban, hogy élelmet, egy kis alalmazsát adnak neki. Harmad-sorban pedig a szegénység által a legmagasabb fokú személyes kapcsolatot tud kialakítani Istennel és az emberekkel.

Fontos megjegyezni, hogy Ferenc nem kívánta testvéreitől, hogy koldulásból éljenek, a munkát nagyon fontosnak tartotta. Szükséges, hogy dolgozzanak, de a munka középpontjában nem a meggazdagodás reménye, a sikeres ön-

megvalósítás, a karrier állt, hogy a mai korban. Bár karierről a középkorban nyilván nem beszélhetünk. A munka célja a felebarát, azaz embertársaik megsegítése volt. Dolgozzanak a szántóföldeken, ápolják a betegeket, igazából teljesen mindegy, hogy mit és hol, a fontos, hogy másoknak szolgáljanak, segítsenek. Nem várta el a társaktól, hogy sokat dolgozzanak, erejükön felül, de amit csinálnak, azt csinálják jól, és ami nagyon fontos, hogy derűsen és zúgolódás nélkül végezzék feladataikat. Követőinek előírta, hogy sajtáltsanak el valamilyen foglalkozást. Ferenc szerint a „tétlenség, a helyetlenség” (Galli, 1981). Ahol a munka nem volt jövedelmező, ott koldulással próbálták megteremteni a napi betevőt. Pénzt nem fogadtak el, tárgyak, egyéb anyagi dolgok felhalmozása náluk ismeretlen volt. Csak annyit tartottak meg, fogadtak el, amennyi éppen szükséges a gyors fogyasztáshoz, az élethez. A koldulás itt, mint társadalmi érték jelenik meg: hivatkozás a másik nagylelkűségére.

Assisi Szent Ferenc szoros kapcsolatban állt Isten minden teremtményével. Rámutatott a teremtett világgal szembeni keresztény magatartásra. Minden Isten teremtménye, Isten a fákon, réteken, állatokon keresztül szól az emberhez. Az ember szintén az élőlényeken keresztül Istenhez tud szólni, ha hozzájuk szól, akkor Istenhez szól. A természet nem maga az Isten, de minden Őt hordozza, minden teremtmény Istenhez vezet. Az ég madaraival és minden állattal és emberrel együtt Istenet kell dicsőíteni. A teremtmények Isten adományai, amelyekért az ember felelősséggel tartozik, meg kell őket őriznie. Ferenc szemében például az szavát a mozgékonyt, a tűz pedig Isten szélét jelképezte, de ennél többek, nem csupán jelképek, hanem Istennek tényleges hordozói. A teremtés nyelv, Isten és ember találkozásának színtere, Isten a teremtmények legmélyén jelen van. Az elcsendesedéssel, az imával helyet adunk Istennek az életünkben, hagyjuk, hogy teremtményein keresztül hozzánk szóljon. Ferenc a természet védelmét a hit cselekedetének tartotta. Állatbarát volt, az állatok és Isten iránti szeretetét jelenti.

Assisi Szent Ferenc azzal, hogy rácsodálkozik a teremtésre és benne a Teremtő Istenre, tanúságot tesz arról, hogy az Istenrel való béke gyümölcse és következménye az emberekkel és az egész teremtett világgal való béke. A teremtéshez a helyes hozzáállás a szeretet, a rácsodálkozás és a megbecsülés. Az ember a környezet része, nem tekintheti magát tőle függetlennek, mindenkinek igénye van a természettel való harmonikus és tudatos kapcsolatra. Szent Ferenc megmutatta nekünk saját közösségében meg tapasztalva a testvériség lehetőségét, amelyben az emberek és minden élőlényt, illetve élettelen természeti létezőt egyenlő fivéreinek és nővéreinek tekintett. Ez a ferenci újra felfedezett

benünket a Föld javainak takarékos használatára. Ferenc szerint az egész természet Isten nemességének egy gesztusa az emberek felé. Jelen korunkban a teremtett világ kutatásainak tárgya és eszköze lett számunkra. Saját uralmunk feletti magasztos érzésünkkel elértük, hogy a félelem alózatjai legyünk. E félelemtől meg kene szabadulnunk s reménynyé kene változtatnunk. Ferenc nem félt, még akkor sem, amikor szembejött izzó vassal próbálták gyógyítani. Ő nyugodt és örvendőző maradt. Assisi Szent Ferenc Naphimnuszában a teremtés dicsőrete jelenik meg, kiemeli benne a teremtés szépségeit. Ez az ének életének végén született, testi és lelki szenvedések között. De ekkor sem hagyta el a hite, szenvedései közepette is Istenet dicsőrete, akit jószágosnak, mindenhatónak ismer el költeményében.

1979-ben II. János Pál pápa Assisi Szent Ferencet az ökológia művelőinek és a környezetvédelem védőszentjévé nyilvánította. Ferenc életének középpontjában állt az alázat. Felülkerekedett emberi voltán, a teremtés és teremtmények felé alázattal fordult. Készségesen többre becsülte az embereket magánál. Hogy igazán alázatosak lehessünk, le kell kicsinyfenünk önmagunkat, gyermekké kell válnunk. Ezt értsük jól! Nem infantilizmusról van itt szó. A gyermekké válás fontosságáról az evangéliumok olvashatunk. „Ekkor kisgyermekeket vittek hozzá, hogy érintse meg őket; de a tanítványok elkergették azokat, akik hozták őket. Ezt látva Jézus haragra gerjedt, és azt mondta nekik: >>Engedjétek hozzám jönni a kisgyerekeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa. Bizony, mondom nektek: aki nem fogadja Isten országát úgy, mint a kisgyermek, nem megy be oda.<< Azután karjaiba vette őket, rájuk tette a kezét, és megáldotta őket.” (Márk 10,13-16)

Bizonyos szempontból olyanokká kell válnunk, mint a gyermek. A gyermek érdeklődik, hajlja az élmény utáni éhség, hogy felfedezzen egy új világot. A gyermek nem mutathat föl semmi teljesítményt, minden felfedezésre nyitott. Mindenben, ami éri, segítségére vár, vagyis rászorul embertársaira, nem képes mindent egyedül, önállóan megoldani. Ami a gyermekeké természetesen adottság, azt nekünk el kell sajátítanunk. Ami nem azt jelenti, hogy gyermeknek kell maradnunk, szó sincs arról, hogy tapasztalatlanunk, ügyetlennek, gyámoltalanunk kéne lennünk. Az értelmünket használnunk kell. Assisi Szent Ferenc példaként állhat előttünk ezen a téren is, ő sajátos módon birtokolta ezt az evangéliumi gyermekséget.

Fontos megjegyeznünk azt is, hogy életvitelre hitelesnek bizonyult, apostoli beállítottságú volt egész gondolkodásmódja. Ferenc semmit sem akart az evangéliumi magatartásformán kívül. Élete hitelességének hatására egyre többen

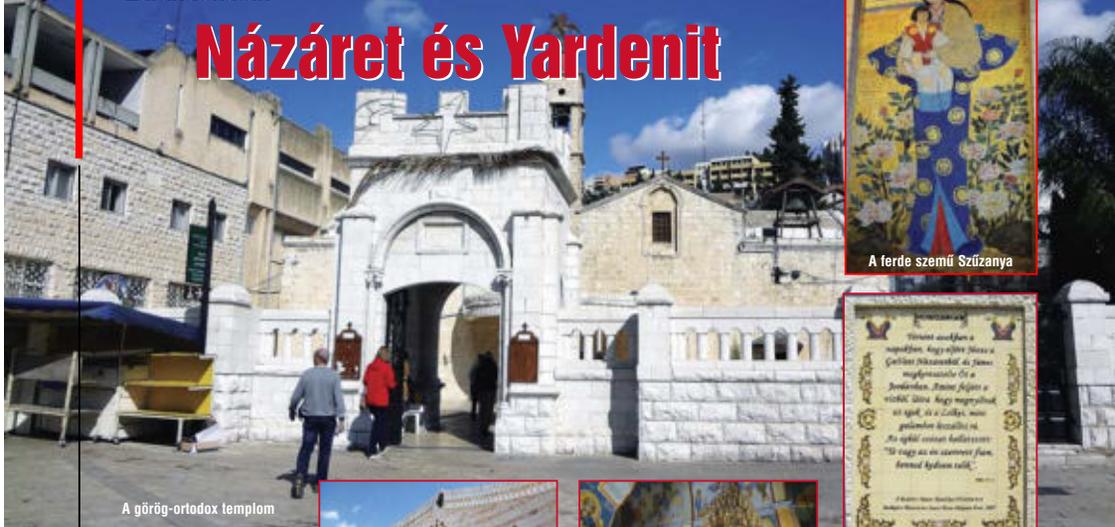
csatlakoztak hozzá. Végtelen türelmesség is jellemozte. Meg volt róla győződve, hogy Isten mutatja neki azt az utat, amin járt, és amikor valaki megpróbálta letéríteni útjáról, akkor türelmetlenség fogta el, de nagyon készségesen elismert más utakat is a sajátján kívül. Ferenc nem állította, hogy az egyedüli helyes út az, amin ő jár, eszméit nem erőltette másra. Ez is azt tanúsítja, hogy alázatos volt, nem helyezte önmagát mások fölé. Ferenc minden ember méltóságára nagyon ügyelt. Abban az időben a társadalmi osztályok szemben álltak egymással, a nemes, a polgár, a nincstelen népréteg között egymással. Ferenc és társai békét hirdettek az emberek között, így köszöntötték egymást: „Béke legyen Veled!” Megkövetelte, hogy ez legyen a köszöntése minden követőjének. Nem hallgatta el a bünt, a rosszat nevén nevezte, az emberekben felfedezett hibákat a szemükbe mondta, olykor elég keményen, de mindig irgalommal. A bosszúságnak, a mások iránti haragnak semmi jele nem volt Ferencben, annál inkább a szerénység, a széldesség jellemezte. Ugyanakkor volt része bőven megvetésben, gúnyban, nevelésben, de mindezekkel nem tördődött. Ismerte saját értékeit, hamis súlyt nem helyezett arra, hogy mások mit mondanak, vagy mit gondolnak róla. Ennek is volt köszönhető, hogy nem sérthette meg őt senki, a bosszúvágyat és a féltékenységet nem ismerte. Fegyelmeztett volt, sosem irigy, mindig őnzetlen, szociális beállítottságú, mindig tisztelettel volt a másik ember személye iránt. Assisi Szent Ferencről elmondható, hogy mindig a tulajdonság, erény megtalálható benne, amelyre nekünk, mai kor emberének törekednünk kellene. Bevezetésésként Assisi Szent Ferenc imáját idézem, mely nagyon jól összefoglalja, mire törekedni megterése utáni életében. Akár hívők vagyunk, akár nem, Szent Ferenc élete példaként állhat előttünk. Ő ugyanúgy a boldogságra törekedett, ahogy minden ember a mai korban is. Ő megtalálta a boldogságot, életével utat mutat nekünk, hogy mi is felismerhesük életünkben a lelki, személyes értékeket.

„Uram! Tégy engem a Te békéd eszközevé; Hogy ahol gyűlölet van, oda szeretetet vigyek; Ahol sérelem, oda megbocsájtást; Ahol széthúzás, oda egyetértést; Ahol tévedés, oda igazságot; Ahol kétség, oda hitet; Ahol kétségbeesés, oda reményt; Ahol sötétség, oda világosságot; Ahol szomorúság, oda örömet; Hogy ne vigaszt keresssek; Hanem vigasztaljak; Hogy ne megértést keressek; Hanem másokat értek meg; Hogy ne engem szeressenek; Hanem szeretetet nyújtsak; Mert amikor adunk, akkor kapunk; Mikor megbocsájtunk, nyerünk bocsánatot; Mikor meghalunk, születünk meg az örökkévalóságra! Ámen”

Marosvári Tímea

Názáret és Yardenit

A görög-ortodox templom

A ferde szemű Szűzanya

Yardenit magyar táblája

A történelmi Názáret (héberül: תרצה) városa Galileában, a Genezáreti tótól nyugatra, dímbes-dombos vidéken terül el. A zsidók mellett jelentős arab lakossága is van.

A város különös jelentőségét az adja, hogy Jézus családja innen származott: az evangéliumok tanúsága szerint itt élt Mária és József. Názáretben jelent meg Máriának Gábrriel arkangyal, hogy hírül adja a Megváltó születését.

Az Angyali Üdvözlét (március 25-én ünnepeljük, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepeként – Annuntiatio Beatae Mariae Virginis – is ismerjük) pontos helye a keresztények körében vitatott. Görög ortodox testvéreink is emeltek egy kegyhelyet az általuk ismert vagy feltételezett helyszínen, és ettől a helytől nem messze található a hatalmas ferences bazilika – szintén az Angyali Üdvözlét helyén.

Legyen az itt vagy ott: az építészeti remekművek gyönyörködtek a szemet és a lelket. A hagyomány szerint Mária épp egy kútból mert vizet, miközben megjelent neki Gábrriel arkangyal. Ezért ezt a kutat Mária kútjának nevezik. Más hagyományok szerint azonban egy a város észak-keleti részén lévő kút az „igazi” Mária kútja.

Az Angyali Üdvözlét Bazilika, amelyet a ferencesek építettek és 1969-ben szenteltek fel, jó-

Az Angyali Üdvözlét Bazilika

A görög-ortodox templom belseje

A Bazilika belseje

Mária kútja a templomban

A felső templomrész oltára – itt jelent meg Gábrriel arkangyal Máriának

Yardenit bejárata

A Szent József templom belseje

Yardenit, a keresztelés helye

val újabb, mint a fent említett görög ortodox templom. A Szentföld egyik legjelentősebb egyházi építményének számít. A bazilika alsó és felső templomrészéből áll. Az alsó templom korabeli templomok maradványaira épült. A felső templom falait óriási képek díszítik, amelyeket több ország adományozott. Érdeklődve szem-

nek, részben pedig a vízben úszkáló állatoknak volt köszönhető. A folyó melletti parkban számos nyelven – így magyarul is – olvasható az Evangélium ide vonatkozó része.

Ficsor László, Németország

Régebbi számaink telefonon megrendelhetők postai utánvétellel.
 Telefon: 221-1524 vagy mob: 06-70-244-0240 Interneten is fogadunk megrendeléseket:
www.szentkereszt.hu Email: szentkereszt@szentkereszt.hu

Előfizetési megrendelő

Előfizetésben megrendelem a Szent Kereszt című Magazint példányban.

Előfizetési díj: 1/2 évre 1350 Ft (3 lapszám)
 1 évre 2700 Ft (6 lapszám)

Megrendelő (előfizető) neve:

Cím:

Kézbesítési cím:

(csak akkor töltsse ki, ha a megrendelő címe nem azonos a kézbesítési címmel)

.....
 aláírás

A megrendelő lapot a következő címre borítékban szíveskedjenek feladni:

**Veritas Invest Zrt.
 1142 Budapest
 Erzsébet királyné útja 86.**

Felhívás

Az elesett, önhibájukon kívül elszegényedett emberek ritkán kérnek segítséget. Inkább éheznek, nélkülöznek, gyógyszerek nélkül lábadoznak, semhogy valaki terhére legyenek. Rajtuk – és főként a szegény, rossz anyagi körülmények között nevelkedő – kíván segíteni, élelmiszer- és gyógyszersegélyekkel a

**VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY
 SEGÍTSE ÖN IS A MUNKÁNKAT!**

**Támogassa adója 1 %-val kiemelten
 közhasznú alapítványunkat!**

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY

OTP Bank 11714006-20385251

Adószám: 18161980-1-42

Támogatóink, a támogatás mértékének megfelelő terjedelemben, hirdetésüket is elhelyezhetik a Szent Kereszt Magazinban.

HOTEL VERITAS

Várjuk szeretettel hotelünkbe és éttermünkbe házas ízekkel!

1144 Budapest, Mogyoródi út 8. www.hotelveritas.hu E-mail: hotel@veritas.hu

Születésnap partik, gyermekzsúrok szervezése programokkal

Éttermünkbe asztalfoglalás: 273-22-33 mob: 06-30-864-6564